بانک

د افغانستان بانک میاشتنۍ

دیارلسم کال، یوسلو درې پنځوسمه ګڼه د ۱۳۹۸ کال د کب میاشت

استقلالیت د افغانستان بانک، نیازمند شفافیت و حسابدهی از عملکرد و فعالیت هایش است

هموطنان گرامی!

بیرق ملی، سرود ملی و پول ملی از جملهٔ ارزش های ملی ما هستند

د افغانستان بانک خبرتیا!

د مخکینۍ خبرتیا په تعقیب، د افغانستان بانک یو ځل بیا درنو هېوادوالو ته خبر ورکوي چې په مرکز او یو شمېر ولایتونو کې ځینې وګړي لا هم د فورکس د آنلاین سوداګرۍ په نوم مالي معاملې ترسره کوي. د افغانستان بانک تر اوسه هیڅ وګړي یا شرکت ته د فورکس آنلاین فعالیتونو جواز صادر کړی نه دی او په دې برخه کې ټول فعالیتونه غیرقانوني دي. له کومه چې د دغو وګړو او شرکتونو سره معاملې بې خطره نه دي او د هېوادوالو لپاره مالي زیانونه رامنځ ته کوي، له درنو هېوادوالو څخه په کلکه غوښتنه کوو چې د دا شان وګړو او شرکتونو سره له معاملو څخه ډډه وکړي.

د افغانستان بانک په هڅه کې دی چې هغه وګړي چې دا شان فعالیتونه ترسره کوي، وپېژني او عدلي او قضایي ارګانونو ته یې معرفي کړي.

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: ایمل هاشور، داکتر جهانتاب ولیزار، عبداللطیف واحدی و نصر الله ستانکزی

سردبیر: شفیق الله بارز

مدیر مسئول: یما عفیف

گزارشگران: حسیب الله نوری و عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمان: عین الله عیان و مسعود ودان

مسئول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: د افغانستان بانک

تیلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پُست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحهٔ الکترونیکی: www.dab.gov.af

شمارهٔ ثبت: ۶۵۸

www.facebook.com/AFGCentralbank

twitter.com/AFGCentralbank

Da Afghanistan Bank-Youtube

Da Afghanistan Bank-Google+

د دې ګڼې مطالب

سال مالی ۱۳۹۸؛ سال با دستاورد برای د افغانستان بانک

تدویر جلسه شورای عالی د افغانستان بانک

استقلالیت د افغانستان بانک، نیازمند شفافیت و حسابدهی از عملکرد و فعالیت هایش است

د افغانستان بانک د اسلامي بانکوالی او د افغانی د دودولو په اړه د هېواد د دیني عالمانو نظرونه ترلاسه کوي

د افغانیو د دودولو د هڅو پر دوام

برېښنايي بانکداري کومې ګټې لري؟

تسهیلات بانکی؛ رونق فعالیت شرکتهای تجارتی

اقتصادي خبرونه

صکوک او د هغه ډولونه

تأثیر خدمات بانکداری بر رشد اقتصادی

د یوې راتلونکې لپاره د پانګې اچونې لارې چارې

له بېوزلۍ څخه څنګه ځان وژغورو؟

نیروی کار با گذشت زمان دیجیتلی می شود

د خلیج د سیمې هېوادونه، د مالي خدمتونو د ټکنالوژۍ په برخه کې سیالي کوي

د افغانستان بانک عملیاتي کړنوته ځغلنده کتنه

له کرونا ویروس څخه د ځان ساتنې په اړه د پوهاوی غونډه

د نړۍ هغه شرکتونه چې په کلني ډول تر نورو زیات عواید لري

عوامل عمدهٔ کاهش و افزایش تقاضا برای کالاها

نظریات موافق و مخالف در مورد رشد جمعیت

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "بانک" است، مسئولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسنده‌گان آن بر می گردد.

استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

سال مالی ۱۳۹۸؛ سال با دستاورد برای د افغانستان بانک

تکمیل موفقانه آخرین مرحله برنامه مشترک اقتصادی میان دولت افغانستان و صندوق بین المللی پول که د افغانستان بانک توانست اهداف پولی آنرا مطابق موارد تعیین شده که در برگیرنده سقف پایه پولی، حفظ تورم در سطح پائین، و همچنان افزایش ذخایر ارزی کشور می باشد، بدست بیآورد.

صعود ذخایر ارزی کشور به ۸.۶ میلیارد دالر امریکایی یکی از دستاوردهایست که د افغانستان بانک طی سال مالی ۱۳۹۸ به آن نایل گردیده است. ذخایر ارزی کشور چهار سال قبل به حدود ۶ میلیارد دالر میرسید، اما با تطبیق سیاست های پولی و ارزی معقول این بانک، در سال مالی ۱۳۹۸ به بیشتر از ۸ میلیارد دالر رسیده است. بیشترین افزایش در ذخایر ارزی طی این دروه به افزایش ۱۶۶.۷ میلیون دالر سال مالی ۱۳۹۸ بر میگردد.

یکی از اهداف اساسی د افغانستان بانک را ثبات قیم تشکیل میدهد. د افغانستان بانک با در نظرداشت آن همیشه تلاش نموده که تورم را در یک حالت مطلوب نگه دارد تا نقش مهمی را در قدرت خرید مردم و در حمایت از قشر آسیب پذیر ایفاء نماید. خوشبختانه د افغانستان بانک طی سال مالی ۱۳۹۸ با وجود نوسانات نرخ تورم، توانسته است آنرا در حد ۲.۲۷ درصد حفظ نماید.

د افغانستان بانک طی سال مالی ۱۳۹۸ در سمت و سو دادن و استحکام نظام مالی طبق قانون د افغانستان بانک و قانون بانکداری هم تلاش های بی شائبه انجام داده است. رعایت از قوانین، مقررات، رهنمودها و طرزالعمل ها؛ دسترسی عامه به خدمات و تسهیلات بانکی؛ جلوگیری از تمویل تروریزم و تطهیر پول در سکتور مالی و افزایش اطمینان سپرده گذاران و قرضه گیرنده گان نظام بانکی موارد اند که به آنها پرداخته شده است.

طرح ترویج و استفاده از پول افغانی و نَه گفتن به استفاده از اسعار در ولایات از برنامه های دیگر د افغانستان بانک بوده که خوشبختانه این پروسه به شکل موفقانه با همکاری سایر ادارات به پیش میرود و نتایجی مثبتی از آن در ولایات شرقی کشور حصول گردیده است.

تدویر جلسه شورای عالی د افغانستان بانک

شورای عالی د افغانستان بانک که عالیترین مرجع تصمیم گیری این بانک است، بـه تـاریـخ ۲۶ حوت، دومـین مجلس نوبتی سال مالی ۱۳۹۹ خود را برگزار نمود.

در جلسه متذکره، ضمن موضوعات و مسایل د افغانستان بانک و عملکرد نظام بانکداری کشور؛ روی انتشار ویروس کرونا و اثرات مخرب آن بر جامعه و همچنان وقایه و جلوگیری از آن تبادل نظر و صحبت های همه جانبه صورت گرفت.

در ابتدای جلسه محترم نوشیر سرپرست و معاون اول د افغانستان بانک پیرامون خطرات ویروس کرونا و تدابیر پیش گیرانه، وقایه و جلوگیری از آن صحبت نموده و گفت د افغانستان بخاطر وقایه از این ویروس تدابیر جدی را روی دست گرفته تا بتواند از ورود اشخاص مصاب جلوگیری و با تدارک مایع ضد عفونی کننده، ماسک، دستکش و دوا پاشی شعبات، دهلیزها و در مجموع محل کار، کارمندان بانک را وقایه نماید.

متعاقباً محترم نوشیر روی دستاورد ها و چالش های د افغانستان بانک و نظام بانکی به صحبت پرداخته و طبق پروگرام، گزارش و کار کرد های شعبات استماع گردیده و تصامیم و فیصله های لازم در زمینه اتخاذ و جهت تطبیق به بخش های مربوط اصدار گردید.

استقلالیت د افغانستان بانک، نیازمند شفافیت و حسابدهی از عملکرد و فعالیت هایش است

کابل، ۲۱ حوت ۱۳۹۸ – هیئت رهبری د افغانستان بانک در برنامه پاسخدهی دولت به ملت در مرکز اطلاعات و رسانه های حکومت اشتراک نموده و گزارش دست آورد های این بانک را طی سال مالی ۱۳۹۸ با رسانه ها و مردم افغانستان شریک ساخت.

واحدالله نوشیر سرپرست و معاون اول د افغانستان بانک در آغاز پیرامون هدف عمده د افغانستان بانک که تأمین حفظ ثبات قیمت های داخلی است صحبت نموده، گفت که سال مالی ۱۳۹۸، سال با دستاورد برای د افغانستان بانک بوده است.

محترم نوشیر افزود که طی سال گذشته د افغانستان بانک توانست با برآورده ساختن اهداف مقداری برنامه مشترک اقتصادی صندوق بین المللی پول، برنامه تمدید تسهیل کریدت را موفقانه به پایان برساند که با تکمیل این برنامه به اعتبار افغانستان افزوده شده و مورد توجه جوامع کمک رسان قرار گیرد. او همچنان گفت که نرخ تورم در سال مالی ۱۳۹۸ در حالت یک رقمی ۲.۲۷ فیصد حفظ گردیده که نشان دهنده تطبیق سیاست های معقول پولی میباشد.

سرپرست و معاون اول د افغانستان بانک علاوه نمود که در این سال ذخایر ارزی کشور به طور بی پیشینه افزایش پیدا کرده و در حال حاضر ذخایر ارزی به ۸.۶ میلیارد دالر امریکایی میرسد که نسبت به سال گذشته افزایش ۱۶۶.۷ میلیون دالری را نشان میدهد.

متعاقباً محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک ضمن صحبت روی پروسه حریق پول های مندرس، از اهمیت ترویج پول افغانی و برنامه های بعدی د افغانستان بانک یادآوری نموده، گفت که د افغانستان بانک در سال مالی ۱۳۹۸ طرحی را ترتیب نموده که بر اساس آن در همکاری با سایر ادارات ذیربط تلاشهای پیگیر در جهت ترویج پول افغانی صورت گرفت.

در اخیر برنامه به سوالات رسانه های جمعی کشور از جانب هیئت رهبری د افغانستان بانک پاسخ ارائه گردید.

د افغانستان بانک د اسلامي بانکوالۍ او د افغانۍ د دودولو په اړه د هېواد د ديني عالمانو نظرونه راټولوي

کابل، ۱۳۹۸ د کب ۸ – د افغانستان بانک رهبري پلاوي د هېواد له ديني عالمانو سره د ناستو په لړ کې دا ځل د افغانۍ د لا دوديدو او د اسلامي بانکوالۍ او مالي خدمتونو د موضوعاتو په اړه له دريو تنو ديني عالمانو، دوکتور محمد اياز نيازي، مولوي عبدالتواب حنيف او مولوي رضا خان سيرت سره بحث او خبرې اترې وکړې.

د دې ناستې په اوږدو کې د افغانستان بانک سرپرست او لومړي مرستيال ښاغلي واحد الله نوشير د افغانۍ په دوديدولو کې د هېواد د ديني عالمانو د ارزښتناک رول او د اسلامي بانکوالۍ او مالي خدمتونو په برخه کې د دوی د نظرونو د ارزښت په اړه خبرې وکړې او زياته يې کړه چې د افغانستان بانک د افغانۍ لا دوديدو او د اسلامي بانکوالۍ ودې ته پاملرنه کوي او د بانک په اداري جوړښت کې يې د اسلامي بانکوالۍ د آمريت د رامنځته کولو سربېره په هېواد کې يو بشپړ اسلامي بانک ته د فعاليت جواز ورکړی دی.

ښاغلي نوشير د اسلامي بانکوالۍ د ښه والي لپاره د علماوو له نظرونو څخه د ګټې اخيستنې د ژمنې ټرټنګ ووېل چې د اسلامي بانکوالۍ په اړه به له پوهانو او ديني عالمانو سره سلا مشورې دوام ولري نوموړي هيله وښوده چې د هېواد ديني عالمان د افغانۍ د دودولو او د اسلامي بانکوالۍ د هدف د پيغام رسولو په برخه کې د افغانستان بانک سره همکاري وکړي او ارزښت يې د مسجدونو او منبرونو له لارې خلکو ته بيان کړي.

د دې ناستې ګډونوالو د اسلامي بانکوالۍ په اړه د خپلو نظرونو د شريکولو ترڅنګ د افغانۍ د دودولو په اړه د جامع پروګرامونو او د اسلامي بانکوالۍ د لا پياوړتيا په برخه کې د افغانستان بانک له دوامدارو هڅو مننه وکړه او ژمنه يې وکړه چې د ملي هويت په توګه به د افغانۍ په دوديدو او د اسلامي بانکوالۍ په وده کې له افغانستان بانک سره همکاري کوي.

د افغانیو د دودولو د هڅو پر دوام

کابل، د ۱۳۹۸ کال د کب ۲۳ مه — د افغانستان بانک هڅه کوي چې په سوداګریزو راکړو او ورکړو کې د افغانیو د دودولو لپاره پراخې لارې چارې برابرې کړي.

د افغانستان بانک د همدې هڅو پر دوام دا ځل د کابل ښار په حضوري چمن کې د وز لوبې (بُز کشی) لوبه چې د هېواد له بېلابېلو ولايتونو د وز لوبې لوبغاړو (پهلوانانو) په کې ګډون کړی، د دې لوبې د یوې برخې مالي ملاتړ کړی دی.

د یادونې وړ ده چې له ملي تلویزیون څخه د دې لوبې د ژوندي نشر پر مهال له یاد تلویزیون څخه د افغانیو د دودېدلو اعلانونه چې د افغانستان بانک له لوري جوړ شوي دي نشرېږي او د یادې لوبې په لوبغالي کې هم د افغانیو د دودېدلو بنرونه چې په راکړو او ورکړو کې د افغانیو د دودېدلو عکسونه او پیغامونه پرې لیکل شوي د ګډونوالو د پوهاوي لپاره اېښودل شوي دي.

باید وویل شي چې له دې مالي ملاتړ موخه په سوداګریزو راکړو او ورکړو کې د افغانیو دودېدل دي، څو د ټول هېواد په کچه خلک په خپلو راکړو او ورکړو کې له افغانیو ګټه پورته کړي.

برېښنايي بانکداري کومې ګټې لري؟

د نړۍ دا اوسنی پرمختیایي او پرمختللی حالت چې موږ ګورو په دې پوهېږو چې هېڅ څیز په نړۍ کې په ستاتیک (ولاړ) حالت کې قرار نه لري، بلکې ډاینامیک یا خوځنده دي.

کوم وسایل، تکنالوژۍ، نننی آسانتیاوې او د پام وړ نورې پرمختللې بڼې د وسایلو چې ګورو دا د نړۍ د پیدایښت په وخت داسې نه وې، بلکې انسان د دغو ټولو د لاسته راوړلو لپاره هڅه کړې ده او د انسان د زیار، هڅو او هاندونو په پایله کې دا ټول وسایل رامنځته شوي.

یعنې دا خبره نشو ردولای چې د ځینو انسانانو خواریو، زحمتونو او کوښښونو په میلیاردونو انسانانو ته د ژوند ښه او عصري وسایل چمتو کړي دي او د پرمختګ لړۍ یې لا هم هماغسې دوام لري او د اقتصاد په ډګر کې هم همداسې ده. نن سبا چې برېښنایي سوداګري، برېښنايي بانکداري او همدا شان د برېښنايي حکومتولی کوم پرمختللي او عصري وسایل او ډیجیټلي نړۍ موږ ګورو دا هم د ځینو زیارکښو انسانانو د زیار ګاللو پایله ده.

د (E-Banking) یا له برېښنایي بانکدارۍ څخه موخه معامله لرونکي ته دانټرنټ پر مټ د بانکدارۍ د آسانتیاوو برابرول دي. د (E-Banking) په واسطه معامله لرونکي ته له بانک سره د معاملې (Transaction) کولو آساني هر وخت وي، ځکه چې په برېښنایي بانکداري سیستم کې چې هروخت پلورونکی او پېرودونکی وغواړي، نو لین دین کولای شي. په روايتي بانکي سیستم کې د کړنو ټول ریکارډ او معاملې په لاس لیکل کیدې او د یو کتاب په بڼه ساتل کیدلې.

د انټرنټي تکنالوژۍ د پرمختګ پر مټ د بانکدارۍ سکتور د خپل کار په طریقه کې بنسټیز بدلون راوستی دی او خپلو مشتریانو ته د برېښنایي تکنالوژۍ د کارولو په مرسته چټک او ګټور چوپړونه تر سره کوي.

د برېښنايي بانکدارۍ تر ټولو ستره ګټه دا ده چې انسان خپل ورځنی لګښت کم کړی دی او د برېښنایي بانکدارۍ پر بنسټ یو څوک کولای شي چې په څلونو کم وخت د بانکدارۍ اړونده ترانزکشن ترسره کړي، ځکه چې برېښنايي بانکدارۍ د خدماتو څخه د انترنت په ملتیا په خپل کور کې هم ګټه اخیستلای شي، او یا هم هر چېرته چې انترنت موجود وي کولای شي چې د برېښنایي بانکدارۍ څخه ګټه پورته کړي.

په برېښنايي بانکدارۍ یا هم آنلاین بانکي سیستم کې پېرودونکی یوازې د

تاج محمد تمکین

بانک تر هغې ځانګې پورې تړلي نه وي چېرته چې هغه خپل حساب پرانیستی وي، بلکې هغه د بانک د هرې یوې څانګې څخه چې وغواړي پیسې راویستلی او یا جمع کولی شي.

یعنې داسې هم ویلی شو چې د برېښنایي بانکدارۍ یوه ګټه دا ده چې د خدمتونو اړوند برخه یې د پېرودونکي لپاره ډېره پراخه کړې ده او هغه ځای کې چې د انټرنټ آسانتیاوې موجودې وي دا معنی لري لکه په هغه ځای کې چې د بانکدارۍ سیستم موجود دی، کولای شي د انترنت پر مټ د پیسو د لېږد، پېرودنې او نور اړونده بانکي کارونه ترسره کړو. د بېلګې په توګه که یو پېرودونکی او رانیوونکی په ارزګان کې

»

په یو خصوصي بانک کې اکاونټ جوړ کړي کولای شي په جلال آباد کې په خپل کور کې د انټرنت په مرسته د بانکدارۍ له خدمتونو څخه استفاده وکړي.

د آنلاین بانکي سیستم په واسطه حساب لرونکي په هر یو ښار یا کلي کې چېرته چې آنلاین بانکي سیستم موجود وي په خپل حساب کې پیسې جمع کولای شي.

د بربېښنایي بانکدارۍ په مرسته پېرودونکي ته هر وخت کې بانکي آسانتیاوې برابرې وي، یعنې هرکله چې پیسې په کارشي، نو د (ATM) ماشین له لارې یې ۲۴ ساعته خدمتونه شتون لري.

د (E-Banking)په واسطه چې کله پېرودونکي وغواړي خپل بیلانس معلومولای شي. دغه راز بربېښنایي بانکداري بانک ته هم ګټه لري او یوازې مشتري ته یې ګټه نه رسېږي، بلکې ګټه یې بانکي سازمونونو ته هم ده.

د (E-Banking) په واسطه چې کومه بانکي معامله تر سره کېږي، نو بانک د هغي ریکارډ د کتاب په بڼه نه ساتي، بلکې په کمپیوټر کې د انټرنټ په واسطه ساتل کېږي چې پدې سره دبانک په لګښتونو کې کموالی راځي.

د (E-Banking) په وسیله بانک د دې جوګه کېږي چې خپل پېرودونکي ته په چټک ډول خدمتونه وړاندې. پېرودونکي ته د پیسو په تر لاسه کولو کې نه د انتظار اړتیا وي او نه د بانک د رسمي وخت لپاره د انتظار اړتیا، پېرودونکي ته دا آسانتیا موجود وي چې په چټکه توګه د یو حساب څخه بل حساب ته پیسې ولېږدوي او یا هم کوم بل بانکي خدمت نه استفاده وکړي.

د بربېښنایي بانکدارۍ په واسطه، بانک خپلو مشتریانو ته ډیر ښه خدمتونه وړاندې کوي. پېرودونکي ته د بانک سره په کار او بار کولو کې آساني وي له دې امله هغه خپل ټول کار او بار د بانک په واسطه کوي، نو له دې امله د بانک په کاروبار کې پراختیا راځي.

بربېښنایي بانکداري یو ډیر پرمختللي سیستم دی او د فزیکي وسایلو په مرسته د زیاتو اسعارو دوړلو او راوړلو په برخه کې چې ځینې خطرونه هم له ځانه سره لري، مخنیوي کوي او د یو کارډ په شکل چې کریدت کارډ، دیبت کارډ او ATM نومیږي، په ډېرې آساني سره زیاته کچه اسعار او پیسې لیږدوي او د ټولنې د خلکو دا ستره ستونزه یې حل کړې ده.

لنډه دا چې بربېښنایي بانکوالي د وخت سپما، په چټکۍ سره د معاملو د ترسره کولو، د فزیکي ګڼې ګوڼې نه د خلاصون، د پیسو آسانه لیږد، د تېر وتنو کمښت، د لګښتونو کموالي او همدا شان نورې آسانتیاوې له ځان سره لري چې د نړۍ انسانانو ته یې له امله ډېرې آسانتیاوې رامنځته کړې دي.

پاتې نه وي چې افغانستان کې هم اوس ډېری خصوصي بانکونو هم دې ته پاملرنه کړې ده چې څنګه کولای شي د بربېښنایي بانکدارۍ خدمتونه وړاندې کړي چې ډېری یې دا پروسه پیل کړې هم ده.

ډېر شمېر افغانان اوس د ماستر کارډ، د صرافي اتومات ماشین کارډ، دیبت کارډ او نورو څخه ګټه پورته کوي او دا په هېواد کې د بانکدارۍ د پرمختګ یوه ښه نمونه ده.

د افغانستان بانک رهبرۍ هم تل هڅه کړې ده چې بانکونه تشویق کړي چې هېوادوال ته تر ټولو چټک، ښه او ښې آسانتیاوې رامنځته کړي او دا کار د بانکدارۍ د پرمختګ تر څنګ د مالي نظام د پیاوړیتوب او د افغان ټولنې ته د دا ډول بانکي آسانتیاوو برابرول د افغانستان بانک لپاره یو ستر ویاړ دی د چمتوکولو یو ویاړ دی.

اخځلیکونه:

1. https://www.merrchant.com/blog/e-banking-meaning-advantages-and-disadvantages/
2. https://www.gobankingrates.com/banking/banks/disadvantages-advantages-of-online-banking/
3. https://www.investopedia.com/articles/pf/11/benefits-and-drawbacks-of-internet-banks.asp
4. https://www.valuepenguin.com/banking/advantages-of-online-banking

تسهیلات بانکی؛ رونق فعالیت شرکتهای تجارتی

غلام‌حسن زاهدی

فراهم آوری تسهیلات بانکی یکی از مهم‌ترین و با اهمیت‌ترین فعالیت‌های بانک‌ها بشمار می‌آید. در این راستا خدمات مختلفی از سوی بانک‌های کشور برای شرکت‌های تجاری به منظور رونق فعالیت‌های شان عرضه می‌شود. شرکت‌ها، همواره با محدودیت منابع مواجه بوده که یکی از مهم‌ترین منابع مورد نیاز شان منابع مالی است و این منابع مالی را بانک‌ها در اختیار آنها قرار می‌دهند.

بدون شک که یکی از مهم‌ترین منابع مورد نیاز سازمان‌ها و شرکت‌ها برای بقا و ادامه فعالیت‌های‌شان، همانا منابع مالی است. بخشی از این منابع مالی عمدتاً از طریق سرمایه‌گذاری بنیان گذاران شرکت‌ها، سهام‌داران شرکت و یا از فروش کالاها و خدمات شرکت تأمین می‌شود، ولی اکثر اوقات این منابع مالی تکافوی نیازهای شرکت‌ها را نمی‌کند و نیاز به منابع مالی دیگری احساس می‌شود. در پاسخ به این نیاز شرکت‌ها؛ بانک‌ها با سپرده‌هایی که از طریق مشتریان جذب نموده اند، آنر در اختیار شرکت‌های تجاری قرار می دهند تا آنها مشکلات مالی‌شان را حل و به فعالیت‌های تجاری شان ادامه دهند.

شرکت‌های تجاری از نظر اقتصادی و اجتماعی اهمیتی فراوان داشته و نقش کلیدی و مستقیم در رشد و توسعه اقتصاد کشور دارند. زیرا شرکت‌های تجاری عملاً با فعالیت‌ها و کارهای تجاری دخیل بوده و زمینه استخدام و اشتغال را برای شهروندان کشور فراهم می‌نمایند. بدین ملحوظ شرکت‌ها در تحولات اقتصادی عصر نوین نقش بنیادی داشته و با گذشت زمان بر اهمیت آن ها افزوده می‌شود.

اگر بخواهیم تعریف از شرکت‌های تجاری ارائه نمائیم، می‌توان گفت که شرکت تجاری، اجتماع اشخاصی است که برای کسب سود فعالیت خاصی را انجام می‌دهند و بر طبق قوانین مندرج در قانون تجارت تشکیل می‌شوند و منفعت حاصله آن، طبق اساس‌نامه بین شرکا تقسیم می‌گردد.

فواید شرکت‌های تجاری در رشد و توسعه اقتصاد کشور و در عین زمان نقش اساسی در بیلانس تجاری (Trade Balance) و دوران پول در مارکیت دارد که می‌توان آنرا به شکل ذیل خلاصه کرد:

- شرکت‌های تجاری زمینه کار و شغل را به شکل مستقیم و غیرمستقیم در جامعه فراهم می‌نمایند.
- شرکت‌های تجاری باعث تجمع سرمایه‌ها و دانش‌های فنی و ایجاد یک سرمایه عمده و دانش فنی قابل توجه می‌گردد.
- شرکت‌های تجاری موجب کسب فایده بیشتر و توزیع زیان‌ها بین چند شریک و کم کردن خطرات سرمایه‌گذاری (ریسک) می‌گردد.

شرکت‌های تجاری نیز به مانند افراد روزی متولد شده و سپس مراحل رشد و بلوغ را طی کرده و نهایتاً به پیری میرسند. شرکت‌ها، در هر یکی از این مراحل دارای ویژگی‌ها »

و نیازهای خاصی هستند. اولین دوره از حیات یک شرکت، ایجاد یا تأسیس نامیده می‌شود. در این مرحله شرکت هنوز متولد نشده است و فقط به صورت یک ایده وجود دارد که به وجود آمدن شرکت یا مؤسسه تجاری غالباً به دنبال احساس فرصتی در بازار است.

مؤسسان اولیه شرکت غالباً تأمین کنندگان سرمایه و همچنان منابع مالی مورد نیاز نیز هستند، ولی معمولاً سرمایه بنیان گذاران شرکت تکافوی کلیه هزینه‌های تأسیس و راه‌اندازی شرکت را نمی‌کند. بانک‌ها در این راستا و جهت تأمین بخشی از نیازهای مالی شرکت‌ها تسهیلاتی چون قرضه را دراختیار آنان قرار می‌دهند که در واقع حمایت کننده شرکت‌ها پنداشته می‌شوند.

فراهم آوری تسهیلات بانکی در رشد و شکوفایی شرکت‌های تجاری و فعالیت‌های تولیدی شان از آن‌جا مورد اهمیت قرار می‌گیرد که شرکت‌ها به تنهایی خود نمی‌توانند تمام سرمایه‌های مورد نیاز را تهیه نمایند و دست به دامن تسهیلات بانکی بخصوص قرضه های بانک‌ها جهت همکاری مالی به منظور رفع نیازمندی‌های شان می زنند. لذا تسهیلات بانکی بانک‌ها در امر رسیدن شرکت‌های تجاری و خدماتی به نقطه‌ی رونق و قله‌ی رشد شان نهایت مفید واقع می‌شود.

شرکت‌های تجاری به منظور تکافوی سرمایه و سرعت بخشیدن فعالیت تجاری خویش، در عین دریافت تسهیلات بخصوص قروض بانکی مواردی چون مدت بازپرداخت قروض و نرخ ربح قروض را در نظر گیرند:

- گاهی، شرکت مشمول استفاده از چندین نوع عقد جهت اخذ قرضه می شود و نمی‌تواند آن را به وقت معینه آن پرداخت نماید. بناءً لازم است که هر شرکت مدت و شرایط آن را در نظر بگیرد.
- مطابق به مورد قبل، چنانچه شرکت ها قادر به استفاده از چندین عقد به طور همزمان باشد. براساس نرخ ربح تعیین شده قروض اعطایی، می‌تواند اقدام به انتخاب کند و به صورت درست انتخاب نماید تا بتواند سود آن را به وجه احسن پرداخت نماید و به کدام مشکل جدی برنخورد.

در نتیجه، شرکت‌های تجاری برای انتخاب نوع تسهیلات باید ابتدا با توجه به نوع شرکت خود فهرستی از قروض بانکی را که در مورد شرکت آن‌ها کاربرد دارد، تهیه کنند. و در گام بعدی شرکت هدف از اخذ قرضه را مشخص سازد.

شرکت ها باید بدانند که قروض بانکی انواع زیادی دارد که به شکل خلاصه به چند نمونه آن اشاره می‌شود:

۱- **قرض‌الحسنه:** قرض‌الحسنه قراردادی است که به موجب آن بانک (به عنوان قرض دهنده) مبلغ معینی را طبق ضوابط مقرر در این دستورالعمل به اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی (به عنوان قرض گیرنده) به قرض واگذار می‌نماید. این نوع قرضه بانکی یکی از بهترین و مفیدترین تسهیلات بانکی برای رونق فعالیت شرکت‌های تجاری به شمار می‌رود. زیرا شرکت‌ها در مقابل پول اخذ شده فایده آنرا پرداخت نمی‌نمایند و تنها به وقت معین اصل پول را پرداخت می‌نمایند.

۲- **قرضه با نرخ سود پائین:** قرضه‌های درازمدت با نرخ ربح پائین یکی دیگر از تسهیلات بانکی است که با شرایط و ضوابط خاص برای شرکت‌های تجارتی اعطا می‌گردد. خوشبختانه بانک‌های مختلف کشور زمینه‌های قرضه را برای شرکت‌های تجاری به منظور رونق فعالیت شان فراهم نموده اند که قابل ستایش و ستودنی است.

بانک‌ها می‌توانند به عنوان مشارکت در امر تولید و اشتغال از طریق اعطای قرضه‌های متعدد وارد مارکیت شوند. مشارکت به این معنا نیست که خودشان سرمایه‌گذاری کنند، بلکه در واقع مشارکت به این معنا است که در کنار سایر کسانی که آماده

سرمایه‌گذاری هستند، تسهیلات مشارکت را آماده نمایند و این امر می‌تواند در اشتغال‌زایی برای شهروندان کشور نقش اساسی ایفاء نماید.

۳- مضاربه: مضاربه قراردادی است که به موجب آن یکی از طرفین (مالک) عهده‌دار تأمین سرمایه (نقدی) می‌گردد و با قید این که طرف دیگر (عامل) با آن تجارت کرده و در فایده حاصله هر دو طرف شریک باشند.

نتیجه‌گیری

در یک جمع‌بندی کُلی، یکی از مهم ترین منابع مورد نیاز شرکت‌های تجارتی را منابع مالی تشکیل میدهد. نحوه تأمین منابع مالی آن‌ها بسیار مهم و حساس است. به گونه‌ی که بی‌توجهی به این امر ممکن است، دلایل ورشکستگی آن ها را فراهم آورد و یا برعکس موقعیت شرکت را در مقایسه با رقبایش بهبود ببخشند.

داشتن اطلاعات صحیح در خصوص تسهیلات انواع عقود، نحوه بازپرداخت، نرخ بهره مربوطه می تواند در چرخه حیات شرکت‌ها نقش بسزایی داشته باشد. در پایان به این نکته می‌توان اشاره کرد که با مدیریت صحیح تأمین منابع مالی، هزینه‌های تولید و یا خدمات شرکت‌ها کاهش می‌یابد و آن‌ها را به سودآوری بیشتر نزدیک می کند. لذا شرکت‌ها برای اینکه بانک‌ها را در بازپرداخت قروض به خود، یاری کنند باید صورت‌های مالی شفاف و عملکرد صحیح در خصوص مدیریت خود داشته باشند که کاهش ریسک بانک‌ها را برای پرداخت قروض به آن‌ها فراهم سازند.

پیشنهادها

بانک‌ها به مثابه خون در بدن انسان، وظایف سنگین را در رونق معاملات تجاری، اقتصادی و سایر موارد انجام می‌دهند. نیاز جدی پنداشته می‌شود تا مسئولان ذیربط کشور سیاست‌های کارشناسانه و معقولانه را روی دست گیرند تا از ظرفیت‌های موجود بانکی برای تغییرات بنیادی اقتصادی کشور استفاده بهینه صورت گیرد. تسهیلات بانکی به عنوان مکمل سرمایه تولیدکننده می‌تواند نقش مهمی در سرمایه‌گذاری و رشد تولید کشور داشته باشد. به امیدی که بانک‌های کشور زمینه سایر تسهیلات بانکی را برای شرکت‌های تجاری و تولیدی فراهم نماید تا زمینه رشد اقتصادی در کشور مهیا شود.

منابع:

1. سید عباس موسویان، مقاله ارزیابی قراردادهای و شیوه‌های اعطای تسهیلات بانکداری بدون ربا، سال ۱۳۸۴.
2. خلیل سعیدی، مقاله نقش تسهیلات بانکی در اشتغال و تورم، سال ۱۳۹۶.
3. رضا پیرایش، مقاله بررسی رابطه بین تسهیلات بانکی در رشد وتوسعه کارآفرینی در کشور، سال ۱۳۹۵.
4. سایت د افغانستان بانک https://dab.gov.af/dr
۵. سایت آسمانی www.asemooni.com
۶. سایت سبتیکال sabticall.com
7. سایت جمهور نیوز www.jomhornews.com

خبرتیا

ګرانو هیوادوالو!

د خپلو مالي معاملو د خوندیتوب او د صرافۍ او پولي خدمتونو د کارونې پر مهال د قــوانینو او مقــرراتو د ښه پلي کیدو په موخه د صرافۍ او د پولي خدمتونو جواز لرونکو او منع شـویو کړنو ته چې لاندې ترې یادونه شـوې ده، پاملرنه وکړئ او هغه ترسـره کړئ، څو په مالي معاملو کې د خوندیتوب ترڅنګ مو خپل قانوني او حقوقي مسئولیت هم اداء کړی وي.

د صرافۍ جواز لرونکي کړنې

- د اسعارو پېر او پلور (د اسعارو مبادله)
- د اسعارو د مخکې پېر د قراردادونو له لارې د معاملو ترسره کول

د صرافۍ منع شوي کړنې

- له صرافانو سـره د امانتونو اېښودل: صرافان نشي کولای چې له پېرودونکو څخه پیسې د امانت په توګه ترلاسـه او یا وساتي؛
- صرافان نه شي کولای چې کسبګرو، سوداګرو او داسې نورو اشخاصو ته د پور خدمتونه وړاندې کړي؛
- صرافان نشي کولای چې په داخل او یا له هېواد څخه بهر حوالې ترسره کړي او یا برعکس د حوالې پیسې اجراء کړي.

د پولي خدمتونو د وړاندې کوونکو جواز لرونکې کړنې

- د پیسو لېږد؛
- په نغدو پیسو د چک تبادله؛
- د اسعارو مبادله او یا د صرافۍ نورې جواز لرونکې کړنې؛

د پولي خدمتونو د وړاندې کوونکو منع شوې کړنې

- د امانتونو منل (قبلول): د پولي خدمتونو وړاندې کوونکي نشي کولای چې له مشـــتریانو څخه امانتونه ترلاسه او وساتي؛
- د پولي خدمتونو وړاندې کوونکي نشي کولای چې کسبګرو او سوداګرو ته د پور خدمتونه وړاندې کړي.

اطلاعیه

هموطنان عزیز!

شـــما می توانید بـــانکنوت های مندرس افغانی خود را در همه نمایندگی ها و شهری‌ځانگه های د افغانستان بانک و بـانک های تجارتی بـــدون کدام فیس یا کمیشـــن تعویض یا در حسابـــات مربوطه خویش تحویل نمائید.

در عین حال، عموم بانک های کشور مسئولیت دارند تا بـر علاوه تعویض بانکنوت های مندرس آنرا در تمام تحویلی ها پذیرفته و در این پروسه سهیم گردند.

در صورت شکایت، هموطنان ما میتوانند بـه شـماره تیلفون های ذیل در تماس شده تا به مشکل شان رسیدگی لازم صورت گیرد.

ګرانو هېوادوالو!

تاسې کولای شئ خپل زاړه بانکنوټونه د افغانستان بـانک او سوداګریزو بانکونو په ټولو نمایندګیو او ښاري څانګو کې له کوم فیس او کمېشـــن پرته بـــدلې او یا په خپلو اړوندو حسابونو کې تحویل کړئ.

په ورته وخت کې، د هېواد ټول بانکونه مسؤولیت لري څو د زړو بـانکنوټونو له بـدلولو سربېره هغه په ټولو تحـویلیو کې ومني او په دې پروسه کې ونډه واخلي.

د شکایتونو په صورت کې، زمونږ هېوادوال کولای شـي له لاندې شـمېرو سره اړیکه ونیسي څو سـتونزې ته یې لازمه رسیدنه وشي.

۰۲۰۲۱۰۲۹۳۸ / ۰۲۰۲۱۰۲۲۱۱ / ۰۲۰۲۱۰۰۲۹۷ / ۰۲۰۲۱۰۲۲۰۷

اقتصادي خبرونه

غني: افغانستان با کمبود مواد اولیه خوراکی مواجه نیست

به دنبال افزایش بهای مواد اولیۀ خوراکی در بازارها محمداشرف غنی، رئیس جمهور کشور اعلام کرد که افغانستان با کمبود مواد خوراکی مواجه نیست.

آقای غنی در بیانیه‌ای خطاب به شهروندان گفت که به شایعات باور نکنند چون شماری از احتکارکنندگان با پخش چنین شایعات می‌خواهند سود ببرند.

او افزود که برای ایجاد ثبات در بازار، امروز امر توزیع۲۴ هزار تن گندم را از ذخایر استراتیژیک دولتی به قشر آسیب‌پذیر صادر کرده است.

رئیس جمهور غنی گفت: "من برای تان اطمینان می‌دهم که تمام دستگاه دولت در ایجاد ثبات اقتصادی، حفظ قیمت‌ها و عرضۀ مواد کافی دست به کار است. مطمین باشید. سراسیمه نشوید."

رئبس جمهور افغانستان تاکید کرد که حکومت تصمیم دارد تا ۱۰۰۰ واگون روغن را که در بنادر شمالی این کشور بنابر مشکلات قانونی متوقف بود، بی‌درنگ و بدون وضع جریمه طی مراحل کند تا وارد بازارها شود.

او افزود: "برای سهولت ترانزیت هدایت داده شد تا گمرکات عمدۀ سرحدی کشور به گونۀ۲۴ ساعته باز باشد."

رئیس جمهور غنی گفت که تا ۱۵ روز دیگر۷۵ هزار تن گندم از هند وارد افغانستان می‌شود و ۵۰ هزار تن گندم را نیز تاجران افغان از هند خریداری کرده اند.

از سویی هم، ادارۀ خط آهن افغانستان امروز از واردشدن ۲۱۵ واگون اموال تجارتی به شمول ۱۳۹ واگون مواد خوراکی از مسیر خطوط آهن حیرتان – مزارشریف، آقینه و تورغندی خبر داد.

در اعلامیه‌ای این اداره آمده است: "این تعداد واگون‌ها، در مجموع نه‌هزار و ۱۴ تن مواد غذایی را که شامل آرد، روغن، برنج و غیره مواد ارتزاقی می باشد، وارد افغانستان کرده است."

ادارۀ خط آهن افغانستان تاکید کرده است که مقام‌های کشورهای آسیای میانه، اطمینان داده اند که مواد غذایی از این کشورها، به شکل عادی از طریق خطوط آهن، وارد افغانستان خواهد شد.

این اقدامات پس از آن اتخاذ شد که به دنبال بلندرفتن آمار مبتلایان به کروناویروس در افغانستان و بسته شدن گذرگاه‌های مرزی پاکستان با افغانستان، قیمت مواد اولیۀ خوراکی به یکبارگی افزایش یافت.

افغانستان کې د آسیا پراختیایي بانک د پروژو لومړۍ ربعې ارزونه وشوه

مالیې وزارت او آسیا پراختیایي بانک د افغانستان لپاره د ۱۳۹۹ مالي کال په لومړۍ ربعه کې د دې بانک پروژې و ارزولې.

د دې ارزونې موخه د پروژو د عملکرد ارزونه او له مالي هوکړه لیک سره یې انډول، د پروژو د اغېز په تړاو راپور، د افغانستان حکومت او آسیا پراختیایي بانک له ستراتیژۍ سره سم د پروژو له پایلوخارنه، د دې ارزونې مخکنیو اقداماتو بررسي، د پروژو په پلي کولو د اغېزمنو سیستماتیکو ستونزو پېژندنه، حل لارې او د مرستو او پروژو د مؤثریت په تړاو د ستراتېژیکو ستونزو پېژندل دي.

د آسیا پراختیایي بانک دمګړۍ د ټرانسپورټ، انرژۍ، کرنې او طبیعي سرچینو په سکټورونو کې۲۶ سترې پروژې چې ټولیز لګښت یې۳،۲ میلیارده ډالر کېږي او یادې پروژې د کرنې اوبو لګونې او مالدارۍ او ټرانسپورټ وزارتونو، د اوبو د چارو تنظیم ملي ادارې او د افغانستان برېښناشرکت له لوري پلي کېږي.

دغه ارزونه د کب میاشتې له ۱۵ تر ۲۶ مې د وزارتونو او پلي کېدونکو ادارو له لوري د متعددو تخنیکی ناستو په پایله کې د مالیې وزارت او اسیا پراختیایي بانک تخنیکي ډلو په مرسته ترسره شوه، چې په پایله کې یې د پروژو د ښه والي لپاره اړینې پرېکړې وشوې او مالیې وزارت به د یادو پرېکړو په پلي کولو کې له اړوندو ادارو او وزارتونو سره همغږي وکړي.

بانک مرکزی ایالات متحده نرخ بهره را به نزدیک به صفر رسانده و مقررات استقراض را تسهیل می کند

بخش انگلیسی صدای امریکا– «بانک مرکزی ایالات

»

متحده» در اقدام اضطراری روز یکشنبه نرخ بهره مرجع خود را یک درصد کامل کاهش داد و به نزدیک به صفر رساند و اعلام کرد اوراق قرضه بیشتری را با هدف تشویق به پرداخت وام برای خنثی کردن تاثیر شیوع ویروس کرونا خریداری خواهد کرد.

بانک مرکزی ایالات متحده می گوید پیامدهای شیوع کرونا در کوتاه مدت بر فعالیت های اقتصادی اثر گذاشته و چشم انداز اقتصادی را با خطراتی روبرو می کند. این بانک گفت تا زمانی که اطمینان حاصل کند اقتصاد امریکا این رویدادها را پشت سر گذاشته است، نرخ بهره را نزدیک به صفر نگاه خواهد داشت.

بانک مرکزی امریکا گفت ۵۰۰ میلیارد دالر اوراق قرضه و ۲۰۰ میلیارد دالر اوراق قرضه تضمین وام های مسکن را خریداری خواهد کرد. هدف از این کار کاستن از اضطراب در بازار است که کار بانک ها و سرمایه گذاران عمده را در فروش اوراق قرضه دشوار کرده است.

بانک مرکزی ایالات متحده در حرکتی دیگر با هدف تشویق بانک ها به اعطای وام شرط برخورداری از ذخایر نقدی را برای بانک ها لغو کرده است.

نرخ بهره وام های دالری هم در حرکتی مشترک و هماهنگ با پنج بانک مرکزی کشورهای دیگر کاهش پیدا کرده است تا بانک های خارجی کماکان به دالری که به شرکت های خارجی قرض می دهند، دسترسی داشته باشند.

تمام اقدامات بانک مرکزی ایالات متحده حاکی از این است که اقتصاد امریکا با مخاطره‌آمیزترین دوره اش از رکود اقتصادی بیش از یک دهه پیش روبرو است.

ابزار در دسترس بانک مرکزی امریکا که هدف از آن تخفیف نرخ استقراض، تسهیل پرداخت وام، و تقویت اطمینان خاطر است خیلی مناسب رسیدگی به معضل کاهش خرید و توقف سفر ناشی از ترس از ویروس کرونا نیست.

بعضی کارشناسان خواستار برداشتن گام‌هایی مانند ارائه مرخصی های استعلاجی، پرداخت دستمزد کارگران و کارمندان قرنطینه شده، و تعویق بازپرداخت وام های بانکی به شرکت های کوچک و متوسط آسیب دیده از پیامدهای ویروس کرونا هستند.

استیو منوشن، وزیر دارایی ایالات متحده، می گوید اقتصاد امریکا هنوز وارد رکود نشده است. اقتصاددانان انتظار دارند که طی یک یا دو فصل شاهد انقباض اقتصادی در امریکا باشیم. در همین حال مقام های بانک مرکزی می گویند بعید است نرخ بهره را به زیر صفر برسانند.

نرخ بهره اوراق قرضه ۱۰ ساله بر هزینه های استقراض برای شرکت ها و مصرف کنندگان شامل وام مسکن و نرخ بهره کارت های اعتباری اثر خواهد گذاشت. اگر بانک ها و سرمایه گذاران نتوانند به سهولت اوراق قرضه را مبادله کنند، نرخ استقراض در سراسر اقتصاد امریکا ممکن است که افزایش یابد.

بانک مرکزی امریکا پنج شنبه در اقدامی بزرگ اعلام کرد در ازای اوراق قرضه ۱۵۰۰ میلیارد دالر وام های کوتاه مدت در اختیار بانک ها می گذارد. این وام ها پس از یک تا سه ماه بازپرداخت می شود.

سرچيني:

۱- صدای امریکا/ حوت ۲۷، ۱۳۹۸

https://www.darivoa.com/a/ghani-talks-about-corona-virus-in-Afghanistan/5331928.html

۲- د مالیې وزارت/۱۳۹۹/۱۲/۲۷

https://mof.gov.af/ps/افغانستان-کې-د-اسیا-پراختیایي-بانک-د-پروژو-لومړی-ربعې-ارزونه-وشوه

۳- https://ir.voanews.com/a/fed-slashes-rates-to-near-zero/5330952.html

تاریخ نشر: ۲۶ حوت ۱۳۹۸

وسترن یونیون

وسترن یونین د مالي او ارتباطي خدمتونو شرکت دی چې د نړۍ په ډېری برخو کې فعالیتونه تر سره کوي.
د پیسو حواله د دې شرکت له پېژندل شویو او غوره خدمتونو ګڼل کیږي.
د وسترن یونین شرکت د خدمتونو له لارې یو شخص کولای شي په ډېرې آسانۍ او چټکۍ سره د نړۍ هرې برخې ته حواله تر سره کړي.
د هېواد په ډېری بانکونو کې د وسترن یونین خدمتونو د وړاندې کولو وړتیا شتون لري!

صکوک او د هغه ډولونه

صکوک د عربي کلمې د صک جمع ده او صک په عربي ژبه کې مالي سند ته وايي، د صکوکو لپاره د اسلامي بانکدارۍ نه بهر د (Bond)کلمه هم کارول کیږي. یا هم په لنډه توګه صکوک له صک څخه اخیستل شوی چې د تصدیق لیکونو (سندونو) په معنا دی.

د صکوکو سند په یو ملکیت او یا سوداګریز فعالیت کې د یو کس ونډه او برخه په ګوته کوي او له دغه ملکیت او سوداګریز فعالیت څخه چې کومه ګټه لاس ته راځي، هغه د صکوکو د خاوندانو تر منځ وېشل کیږي، البته په صکوکو کې د ګټې سلنه په پیل کې ټاکله کیږي.

د صکوکو سند لرونکي په ملکیت او یا سوداګریز فعالیت کې د حق لرلو او له هغې څخه د ګټې لاس ته راوړلو سربیره د هغې ملکیت د خرڅولو په وخت کې هم د خپلې ونډې په اندازه د پیسو د تر لاسه کولو حق لري.

د تاریخ په اوږدو کې د صکوکو د نړیوال بازار وده او پراختیا د بیلابیل ډوله صکوکو د رامنځته کېدو لپاره لاره هواره کړې او د صکوکو د کټګوریو د رامنځ ته کېدو او د پراختیا اصلي لامل په بازار کې د غوښتنې زیاتوالی په ګوته شوی دی.

د صکوکو ډولونه په لاندې ډول په ګوته کوو:

- **د سلم تصدیق لیکونه (راتلونکی پلور)**

دا هغه ارزښت لرونکي تصدیق، لیکونه دي چې د سلم پانګې د یو ځای کولو او سمبالولو په موخه صادرېږي او کوم توکي چې په راتلونکې کې ورکول کیږي، د تصدیق لیک لرونکو ملکیت شي.

- **استصناع تصدیق لیکونه (د توکو تولید/جوړول)**

دا یو شان ارزښت لرونکي تصدیق لیکونه دي چې د توکو د تولیدولو لپاره د فنډونو د یو ځای کولو او سمبالولو په موخه صادرېږي چې تولید شوي توکي د تصدیق لیک درلودونکو ملکیت شي.

- **مرابحه تصدیق لیکونه (د توکو پېرل)**

دا هم ارزښت لرونکي تصدیق لیکونه دي چې د مرابحې له لارې د توکو د پېرلو امکان د کارولو په مرسته صادرېږي، څو د تصدیق لیک درلودونکي د مرابحې سوداګریزو توکو خاوندان شي.

- **اجاره صکوک**

دا هغه ارزښت لرونکي تصدیق لیکونه دي چې د یوې شته شتمنۍ (اجارې) د انتفاع او ګټې اخیستنې حق د خاوند له خوا د همدې پر بنسټ یا د یو مالي منځګړي او وساطت کوونکي له لارې په دې موخه صادرېږي چې د انتفاع حق په فرعي اجارې ورکړي او له ګډو عوایدو څخه کرایه ترلاسه کړي، څو د تصدیق لیکونو خاوندان د شتمنۍ د انتفاع د حق خاوندان وګرځي.

»

- **مشارکه تصدیق لیکونه**

د یو شان ارزښت لرونکي تصدیق لیکونه دي چې د مشارکت او ګډ تړون پر بنسټ د یوې نوې پروژې پیلولو یا د سوداګریز فعالیت د تمویلولو لپاره د یو ځای شویو فنډونو د امکان د کارولو په موخه صادریږي، ځو د تصدیق لیک درلودونکي د خپلو ونډو په اندازه د پروژې یا د فعالیت د اړوندو شتمنیو خاوندان شي چې د مشارکه تصدیق لیکونه د ګډون (مشارکت) یا مضاربې او یا د پانګې اچونې استازولۍ پر بنسټ مدیریت کیږي.

- **مضاربه تصدیق لیکونه (د ګټې شریکول)**

هغه تصدیق لیکونه دي چې د پروژو یا هغو فعالیتونو څرګندونه کوي چې د مضاربې د مدیریت لپاره د مضارب په توګه د یو شریک یا بل شخص د ګومارلو له لارې د مضاربې پر بنسټ مدیریت او اداره کوي.

وکاله تصدیق لیکونه (د پانګې اچونې استازولۍ)

دا هغه تصدیق لیکونه دي چې د پروژو او یا د هغو فعالیتونو څرګندونه کوي چې د تصدیق لیک درلودونکو په استازیتوب د چارو او عملیاتو د مدیریت کولو لپاره د یو استازي په ګومارلو سره د پانګې اچونې د استازولۍ پر بنسټ مدیریت او اداره کوي.

- **مزارعه تصدیق لیکونه (د کرنیزو ځمکو ویشل)**

دا د یو شان ارزښت لرونکي تصدیق لیکونه دي چې د دوو خواوو (د ځمکې خاوند او کروندګر) ترمنځ د هوکړه لیک پر بنسټ د یوې پروژې د د لګښت لپاره صادریږي. د صکوکو درلودونکي له هوکړې سره سم په کرنیزو ځمکوکې د ونډې د درلودلو مستحق ګڼل کیږي.

- **مساقه تصدیق لیکونه (د اوبو لګول)**

دا هغه د ورته ارزښت لرونکي تصدیق لیکونه دي چې د میوه لرونکو ونو د خړوبولو لپاره د فنډ د یو ځای کولو د بسیج په موخه صادریږي. پانګه اچوونکي له صادروونکي څخه د مساقې تصدیق لیکونه پیري چې له پیسو څخه د کرنیزو ځمکو د پیرلو لپاره کار اخلي. د صکوکو درلودونکي له هوکړې سره سم په کرنیزه ځمکه کې د ونډې درلودلو مستحق ګڼل کیږي.

- **مغارسه تصدیق لیکونه (کرنیز)**

دا هغه د ورته ارزښت لرونکي تصدیق، لیکونه دي چې د ونو د کرلو او د دغو کرل شویو بوټو او ونو د ساتنې او نورو لګښتونو لپاره د فنډونو د کارولو په موخه د مغارسې تړون پر بنسټ صادریږي چې ځو د تصدیق لیک درلودونکي په ځمکه، کرونده او کرنه کې د یوې ونډې درلودلو مستحق وګڼل شي.•

ژباړه او راټولونه: حسیب الله نوري

سرچینې:

١ – ما هي الصكوك ؟ وما يميّزها ؟

https://www.alarabiya.net/ar/aswaq/economic-terms/2017/02/08/ما-هي-الصكوك-؟-وما-يميّزها-؟\

٢ – صکوک چیست و تفاوت آن با اوراق قرضه کدام است؟

https://www.tabnak.ir/fa/news/628205/صکوک-چیست-و-تفاوت-آن-با-اوراق-قرضه-کدام-است

- 3What is a Sukuk? By AKHILESH GANTI Updated Apr 30, 2019

https://www.investopedia.com/terms/s/sukuk.asp

- 4Types of Sukuk in Islamic Finance/ By Faleel Jamaldeen

https://www.dummies.com/personal-finance/islamic-finance/types-of-sukuk-in-islamic-finance/

تأثیر خدمات بانکداری بر رشد اقتصادی

سعادت‌شاه موسوی
کارشناس آمریت مالی و محاسبه
د افغانستان بانک

مقدمه

بعد از سال ۲۰۰۱ میلادی و شروع فصل جدید در سرنوشت کشور و تحولات اساسی در ساختار سیاسی و اقتصادی افغانستان، سکتور بانکداری خصوصی نیز رشد بی‌سابقه کرد. مردم که با صنعت بانکداری مُدرن کمتر آشنایی داشتند و زمانی پول‌های‌شان را در بالشت‌ها نگهداری می‌کردند، با آغاز خدمات و تسهیلات بانکداری، با اعتماد کامل و به امید به‌دست آوردن فایده و جوایز به بانک‌های تجارتی نوتأسیس خصوصی رو آوردند.

اقتصاد افغانستان با پذیرفتن بازار آزاد و اصل رقابت بین تمام سکتورهای اقتصادی سعی در توسعه فضای کسب و کار و رونق بازارهای افغانستان چه تولید بیشتر و افزایش اشتغال داشته است. در این میان مهم‌ترین رکن خصوصی‌سازی، خصوصی سازی بانک‌ها می‌باشد. این طرز تفکر باعث شده تا با وجود نوپا بودن اقتصاد افغانستان، بانکداری خصوصی صاحب قدرت بالایی در بازار باشد و در رقابت به بانک‌های دولتی قرار بگیرد.

با این وجود، هنوز فاصله زیادی تا تحقق بانکداری کاملاً خصوصی در افغانستان داریم و هنوز فرصت گسترش زیادی در فضای کسب و کار افغانستان وجود دارد. شاید بهترین دلیل وجود پتانسیل بالای بانک های بخش خصوصی، انعطاف پذیری و سرعت عملکرد و تطبیق زیاد آن با شرایط و اقتضائات جامعه جنگ زنده و اقتصاد فقیر افغانستان باشد. که این امر باعث شده تا بخش خصوصی در عرضهٔ خدمات بانکی بهتر و مؤثرتر عمل نماید.

تأثیر صنعت بانکداری روی رشد اقتصادی

ارتباط بین توسعه مالی و رشد اقتصادی در چند دههٔ اخیر توجه بسیاری از اقتصاددانان را در حوزه ادبیات اقتصاد به خود معطوف کرده است. اجماع کُلی اقتصاددانان نیز بر آن است که افزایش دسترسی به ابزارهای مالی و نهادهای مالی، مصارف اطلاعات و مبادلات را در اقتصاد کاهش می‌دهد و سبب رشد اقتصادی خواهد شد. در افغانستان تأمین مالی بخش تولید، زراعت و خدمات از تنوع چندانی برخوردار نیست و بانک‌ها نقش اصلی در تأمین مالی بخش‌های مختلف اقتصادی دارند.

خدمات مالی و بانکی در قالب واسطه‌گری مالی بر توسعه مالی تأثیرگذار است. توسعه مالی از طریق تجهیز منابع سرمایوی و تخصیص بهینه این منابع می‌تواند بر رشد اقتصادی اثرگذار باشد. نظام کارای مالی و بانکی سرمایه را از پس‌انداز کنندگان به دریافت کنندگان تسهیلات بانکی انتقال می‌دهد و با تأمین مالی پروژه‌های مولد، باعث افزایش تولید و رشد اقتصادی می‌شود. از طرفی سرازیر شدن بخشی از منابع مالی تجهیز شده به بخش نامولد و آن هم در قالب سرمایه‌های نامولد، باعث کُند

شدن رشد اقتصادی می‌شود. بخشی از منابع و نهادها به سمت فعالیت‌های اقتصادی حرکت می‌کنند؛ هرچند این موضوع ممکن برای صاحبان منابع سود اقتصادی به همراه داشته باشد، اما تضمین کننده تولید کالا و خدمات نیست، لذا منجر به رشد مؤثر اقتصادی نمی‌شود.

استفاده از تجربیات کشورهای توسعه‌یافته

با گذشت چندین دهه از شروع فعالیت‌های بانک و بانکداری در جهان، وظایف بانک‌ها بسیار بیشتر و پیچیده‌تر از اوایل شکل‌گیری نظام بانکی شده است، زیرا در ابتدا بانک‌ها مکان امن برای نگهداری وجوه مردم بوده است و در طی زمان با شروع و ارائه تسهیلات به مشتریان، وظایف بانکی پیچیده‌تر شده و امروز با افزایش روش‌های تأمین مالی و ایجاد مشتقات مالی وظایف بانک‌ها در قبال اقتصاد به کُلی دگرگون شده است. به‌خصوص در کشورهای در حال توسعه که اغلب شیوه‌های تأمین مالی پیشرفته‌ای همانند بازار اوراق قرضه و یا بازار بورس پیشرفته‌ای ندارند، نقش بانک‌ها در اقتصاد به شکلی پر رنگ خود نمایی می‌کند. اهمیتِ توجه به بانک‌ها بیشتر به دلیل ارتباط تنگاتنگی است که با شرایط اقتصادی دارند. از این جهت، عملکرد غلط بانک‌ها قادر به ایجاد بحران‌های مالی در جهان بوده است و از طرف دیگر رخ داد بحران مالی در دنیا توانسته است منجر به ورشکستگی بسیاری از بانک‌های بزرگ دنیا شود. در مجموع، این دو اثر به شکلی هم افزا باعث دامن زدن به وسعت بحران‌های مالی خواهد شد. از طرف دیگر به دلیل گسترش سطح تجارت بین‌الملل و افزایش درجهٔ بازبودن اقتصاد کشورها با ایجاد بحران در یک کشور سرریزهایی آن به سایر کشورها نیز سرایت خواهد کرد. لذا باید این پیش‌بینی‌ها از قبل صورت پذیرفته باشد تا بهتر بتوان در شرایط بحران تصمیم‌گیری کرد. همچنین عرصه اقتصادی کشورها نباید عرصه‌ای برای انجام آزمون و خطا قرار گیرد، لذا از این منظر ضروری است که تجربیات سایر کشورها در حوزه‌ای مقاومت‌سازی نظام بانکداری استفاده کرد. همچنین لازم است با توجه به تغییرات ساختاری که اقتصاد کشور ما با اقتصادهایی که اغلب از الگوی سرمایه‌داری پیروی می‌کنند، بایست با تجربیات این نوع کشورها تعدیل شود تا بتوان الگویی موفق برای مقاوم‌سازی نظام بانکی کشور قرار گیرند.

سهم صنعت بانکداری در اقتصاد بین‌الملل

از سوی دیگر، با نگاه اجمالی به سهم صنعت بانکداری در اقتصاد جهان، می‌توان به این مهم پی بُرد که خدمات بانکداری در نظام اقتصاد بین‌الملل جایگاه رفیع و برجسته‌ای دارد. در سال ۲۰۱۸ صنعت بانکداری در جهان ۱.۳ تریلیون دالر سودآوری خالص داشته است. ۳۰ بانک بزرگ جهان در سال ۲۰۱۹ به ارزش معادل ۳.۵ تریلیون دالر داشته‌اند که در این میان، ۳٦ درصد این بانک‌ها در امریکا مستقر هستند. در بین کشورهای جهان، سنگاپور بیشترین وابستگی را به‌صنعت بانکداری دارد؛ به گونه‌ای که ۱۳.۱ درصد اقتصاد این کشور را بانکداری تشکیل می‌دهد. این رقم برای چین ٦.٦ درصد، امریکا ٥.٤ درصد و کانادا ٦.٥ درصد است. در میان دیگر کشورهای جهان، صنعت بانکداری ٦.۸ درصد اقتصاد انگلستان، ٤ درصد اقتصاد فرانسه، ٦.٦ درصد اقتصاد سویس، ۳.۸ درصد اقتصاد آلمان، ٤.۳ درصد اقتصاد سوئد، ۷.۱ درصد اقتصاد استرالیا و ٥.۱ درصد اقتصاد روسیه را تشکیل می‌دهد. در بین کشورهای نوظهور نیز ۲.٥ درصد اقتصاد هند، ۲.٤ درصد اقتصاد عربستان، چهار درصد اقتصاد امارات، ٤.٥ درصد اقتصاد ترکیه و ۷.٥ درصد اقتصاد افریقای جنوبی مبتنی بر صنعت بانکداری است.

»

بانکداری تخصصی

وجود فضای گسترده کسب و کار و لزوم توسعه تخصصی، این فضا می طلبد که بانک‌ها به‌صورت تخصصی در زمینه های رونق بازار کسب‌وکار و اقتصاد جامعه فعالیت نمایند. عملکرد بانک‌های تخصصی در نظام بانکی افغانستان زمانی به وضع مطلوب نزدیک می شود که در کنار تمام فعالیت‌های عادی بانکی، بانکداری تخصصی نیز وجود داشته باشد. بانکداری تخصصی می‌تواند به دو صورت عملی شود: یک؛ بانک‌های تجارتی شعبه‌های تخصصی داشته باشند که تنها در یک بخش خاص مثل مسکن و شهرسازی فعالیت کند. دوم؛ بانک‌هایی تأسیس شود که تنها در بخش‌های خاص اقتصادی فعالیت کنند؛ مثل بانک زراعت، بانک مسکن، بانک صنعت. با وجود تعدد بانک‌ها هنوز جامعه اقتصادی افغانستان بازارهای مالی سازمان‌یافته جدی ندارد که بتواند منابع مالی بخش های مختلف اقتصادی را تأمین نمایید. این مهم با تخصصی کردن صنعت بانکداری درکشور تحقق پذیر می‌شود.

نتیجه‌گیری

خدمات بانکداری در افغانستان طوری که تذکر داده شد، رشد مطلوبی داشته است. از مرکز تا ولایات نمایندگی بانک‌ها در حال عرضهٔ خدمات هستند. کیفیت این خدمات با اهتمام و تلاش‌های نظارتی بانک مرکزی روز به‌روز در حال افزایش است. هر بانک خصوصی که تخطی در ارائه خدمات بانکی نماید، جواز فعالیت آن از طرف بانک مرکزی لغو خواهد شد، همان‌طور که شاهد لغو شدن جواز فعالیت برخی از بانک‌ها بودیم.

بانکداری و فراگیر شدن نظام مالی در کشور، بدون شک موجب رشد و توسعه اقتصادی می‌شود. وقتی که واسطه‌های مالی که بانک‌ها می باشند؛ تسهیلات لازم را ارائه بدارند، بخش‌های مختلف اقتصادی فعال می‌شود و زارعین و صنعت‌کاران با دسترسی به بازارهای مالی شفاف و قابل اعتماد، فعالیت‌های اقتصادی خود را افزایش می‌دهند. این‌جاست که هم رشد اقتصادی رخ می‌دهد و هم بیکاری کاهش پیدا می‌کند. هر قدر گراف بیکاری سیر نزولی داشته باشد، به‌همان میزان جامعه به سمتِ رفاه و ثبات اقتصادی نزدیک می‌شود.

مسئله مهم که بایست جدی گرفته شود، بحث تخصصی کردن بانک هاست. فعالیت‌های پراکنده بانک‌ها و سرمایه‌گذاری های غیر برنامه‌ریزی شده می توانند مؤثریت کمتری روی رشد اقتصاد داشته باشد. افغانستان به عنوان یک کشور زراعتی و دارایی صنایع کوچک و متوسط، نیازمند است که روی این شاخص‌ها، بانک ها فعالیت تخصصی محور داشته باشند. اگر بانک های زراعتی، صنعتی، مسکن و تجاری قوی و فعال داشته باشیم، رشد اقتصادی بیشتر و ثبات اقتصادی فراوان تری خواهیم داشت. همچنان گسترش فعالیت‌های اقتصادی باعث کاهش واردات و افزایش صادرات خواهد شد، این در واقع همان چیزی است که همه کشورهای در حال توسعه دنبال آن هستند.

منابع:

1. غفاری، مهدی "بانکداری داخلی کاربردی" ص ۱۲۵، انتشارات تاک ۱۳۸۹.
2. فصلنامه تحقیقات پولی – بانکی " رابطه رشد اقتصادی و بانکداری"، شماره ۳۵ بهار ۱۳۹۷.
3. http://www.dailyafghanistan
4. http://ensani.ir/fa/article
5. https://tejaratnews.com/

د یوې ښې راتلونکې لپاره د پانګې اچونې لارې چارې

که غواړئ چې زیات عاید ولرئ، په خپل ځان پانګه اچونه وکړئ. دا چاره د عوایدو په زیاتوالي نېغ په نېغه اغېزه کوي. هر څه له خپله ځانه شروع کېږي، د غربي نړۍ یو لوی لیکوال بریان تریسي وایي: ''د دې لپاره چې زیات عاید ولرئ، اړتیا ده چې زیاته پوهه هم ولرئ''.

رښتیا هم همداسې ده، که په خپل ګاونډ کې فکر وکړئ هغه کسان چې زیاته پوهه (لوړې زده‌کړې) لري د هغو کسانو په پرتله چې د زده‌کړو کچه یې ټیټه وي، ډېر عاید لري او یا یې هم د ځان لپاره د عوایدو بېلابېلې لارې برابرې کړې دي.

رابرت ګرین په خپل کتاب (تسلط) کې وایي: ″ښه راتلونکې د هغو کسانو ده چې ډېر مهارتونه لري او له هغې څخه په نوښتګره توګه ګټه پورته کوي″. که مو فکر کړی وي هغه کسان چې زیات مهارتونه یې زده دي، هېڅ وخت نه بېکاره کېږي. دېته په کتلو سره ویلای شو چې په خپلې پوهې پانګه اچونه یو کس له ښې راتلونکې څخه برخمن کوي او د بېکارۍ له بدمرغۍ یې ژغوري.

ټي‌هار واکر په خپل مشهور کتاب (اسرار ذهن ثروتمند) کې لیکي: ″بریا د هغه مهارت او پوهې زېږنده ده چې کولای شو زده یې کړو″.

د ټي‌هار موخه دا ده چې وایي، که غواړې چې فوتبالیست شې، کولای شې هغه زده کړې. که غواړې چې د پیانو یو ښه غږونکی شې، کولای شې هغه زده‌کړې او بلاخره که غواړې چې شتمن او میلیونر شې، کولای شې لارې چارې یې زده‌کړې. یعنې دا چې شتمن کېدل هم زده‌کړو او په ځان پانګې اچونې ته اړتیا لري.

په ژوند کې ډېرئ کسان دا آرزو لري چې شتمن شي او ډېر عاید ترلاسه کړي، د دې لپاره چې تاسو هم دې هیلې ته ورسېږئ، نو اړینه ده چې لاندې لارې چارې وکاروئ.

مطالعه وکړئ: ډېرئ وخت میلیونران او لوی سوداګر د خپل بریالیتوب راز د کتابونو او مقالو لوستنه او له هغې څخه الهام اخیستنه بولي، نو که غواړئ چې په خپل ژوند کې بریالي شئ او د پخوا په پرتله زیات عاید ولرئ د اړوندو برخو کتابونه ولولئ او د یادو کتابونو الهام واخلئ او د پوهې کچه مو لوړه کړئ.

یا په بله اصطلاح کتابونه مو هغو ځایونو ته بیایي چې تاسو هېڅ وخت نه دي لیدلي او داسې انګېزې درکوي چې هېڅکله مو یې په اړه فکر نه دی کړی.

که غواړئ چې شتمن شئ، نو په همدې اونۍ کې پر خپلې پوهې پانګه اچونه شروع کړئ. یو کتاب واخلئ ویې لولئ او د خپلې روښانه راتلونکې لپاره ترې ګټه پورته کړئ.

هېڅکله له زده‌کړو لاس مه اخلئ: د نړۍ ټول ادیان د علم او پوهې پر زده‌کړو ټینګار کوي، خو زمونږ دین تر نورو ټولو بیا د علم او پوهې پر زده‌کړې ډېر ټینګار کړی دی. د خوږ پیغمبر حضرت محمد (ص) یو حدیث دی چې وایي: ″له زانګو تر لحده د علم زده‌کړه وکړئ″. دا یو ښه مصداق دی چې اسلام د علم زده‌کړو په اړه ویراندې کړی دی.

که غواړئ چې شتمن شئ او ډېر عاید ولرئ په کار ده چې د علم او پوهې د زده‌کړو په تر لاسه کولو کې هېڅ وخت لټي و نه کړئ.

لګښتونه مو کنټرول او سپما رامنځته کړئ: پور ستاسو لپاره خوشحالي نه شي راوستلای، تر هغه چې ستاسو ټول پورونه خلاص شوي نه دي.

په یاد ولرئ چې له پورونو د ځان خلاصول ستاسو د مالي مدیریت لومړنی پړاو دی، که مو پورونه په وخت سره ادا کړل تاسو به ښه خوب وکړئ، آرام ژوند به ولرئ او تر لږ فشار

»

لاندې به ژوند وکړئ.

مه هېروئ چې په بانکونو کې د نغدو پیسو ساتنه او په دې برخه کې سپما ستاسو خوبونه رښتیا کوي. پیسې لرل او په لګښتونو کې سپما تاسو ته د دې وړتیا درکوي چې د خپلې خوښې دنده ولرئ او په بېړنیو حالاتو کې بل ته اړ پاتې نه شئ.

د راتلونکې لپاره پانګه‌اچونه وکړئ: ډېرئ کسان فکر کوي چې په ژوند کې د پانګې اچونې لپاره تر ټولو غوره وخت تر تقاعد وروسته دی، خو په اصل کې داسې نه ده.

همدا نن هوډ وکړئ چې د خپلې شته پانګې په وسیله که هغه کمه ده یا زیاته پانګه اچونه پیل کړئ او د خپلې سوداګرۍ یا کار او بار د بریالیتوب په اړه فکر وکړئ.

په یاد ولرئ که همدا نن مو د خپلې راتلونکې لپاره په پانګې اچونې فکر وکړ، نو د یوې ښې راتلونکې لپاره مو شېبې و شمارئ.

سفرونه وکړئ: که څه هم ډېرئ کسان فکر کوي چې سفر او تفریح کول د پیسو بې ځایه لګښت دی، خو په اصل کې داسې نه ده که غواړئ چې له ژوند خوند واخلئ او شتمن شئ سفرونه وکړئ نوي ځایونه وګورئ له نویو کسانو سره ووینئ او نور ...

دا چاره تاسو ته د خپلې سوداګرۍ او نورو چارو په اړه نوي الهامونه درکوي.

باور وکړئ چې ډېرئ سوداګر د سفرونو پر مهال له داسې پدیدو سره مخ شوي چې له همغې نقطې یې سوداګرۍ پیل کړې دي او اوس د نړۍ لوی پانګه‌وال دي.

د خپل کسب او کار په اړه مشاور وټاکئ: د دې لپاره چې د خپل کسب او کار چارې مو په بریالیتوب سره تر سره کړئ، د ځان لپاره یو مشاور وټاکئ، څو وکولای شئ د چارو د غوره تر سره کولو په اړه غوره پرېکړې وکړای شئ.

د کسب او کار د پرمختګ لپاره قرباني ضرور ده، تاسو ټوله ګټه د ځان لپاره مه اخلئ، بلکې یوه برخه یې د خپل کار او کسب د پرمختیا لپاره هم ولګوئ.

تاسو کولای شئ په اونۍ کې یوه ورځ یو مشاور په ډېر کم مزد سره د خپلو چارو د پرمختګ په اړه د مشورو د شریکولو لپاره استخدام کړئ.

ځان مو بیمه کړئ: ډېرئ کسان زړه نه ښه کوي چې د بیمې مرکزونو ته هره میاشت یا هر کال پیسې ورکړي، دوی داسې فکر کوي چې دا پیسې یې بېځایه لګښت دی او هېڅ ګټه نه ورته رسوي، خو پام مو وي چې دا پیسې هېڅکله بې ځایه مه بولئ.

ژوند ټول له خوږو او ترخو پېښو ډک دی، د دې لپاره چې په ډاډه زړه سره مو سوداګري مخته لاړه شي په کار ده چې پر ځان سربېره مو سوداګریز شرکت هم بیمه کړئ.

دا چاره به هله ډېره په درد ولګېږي، کله چې ستاسو سوداګري له کومې بدې پېښې سره مخ شي او د اوسنیو هغو سلو افغانیو ګټه به هله وګورئ چې د کومې بدې پېښې په مقابل کې لویه مرسته ترلاسه کړئ.

د عوایدو بېلابېلې لارې پیدا کړئ: د خپلو عوایدو لپاره یوازې په یوه لار بسنه مه کوئ، بلکې د دې چارې د پرمخ وړلو لپاره بېلابېلې لارې ولټوئ، معنی دا چې یوازې یوه دنده بسنه نه کوي.

د شتمن کېدو لپاره د عوایدو بېلابېلې لارې تاسو ته د دې زمینه برابروي چې په ژوند کې پرمختګ وکړئ او نورو کسانو ته له اړتیا خلاص شئ.

خپلې سرې کرښې مو مشخصې کړئ: ټاکلي هدفونه ولرئ او دې موخو ته د رسېدو لپاره سرې کرښې وټاکئ. دا هوډ ولرئ چې هېڅکله به له دې سرو کرښو بل لور ته نه اوړئ. سرې کرښې دا معنی چې تاسو ته ستاسې موخې تر هرڅه لومړیتوب لري او دې موخو ته د رسېدو لپاره د ګړندي ګامونه اخلئ. •

سرچینې:

ژباړه او زیاتونه: حسیب الله نوري

1 - How to Invest in Yourself: 10 Life-Changing Ways to See Big Returns
Carrie Smith Nicholson/ Feb/ 05/2019
https://www.carefulcents.com/invest-in-yourself/

2 – Different ways to invest in yourself
https://modireman.ir/individual-development/روی-خودتان-سرمایه-گذاری-کنید/

له بېوزلۍ څخه څنګه ځان وژغورو؟

بېوزلي د هغو بدو پدیدو څخه ده چې د نړۍ ډېری وګړو په خپل ژوند کې یو یا څو ځله تجربه کړې ده او دا مهال هم داسې کسان شته چې دا چاره تجربه کوي.

دا چې څنګه کولای شو له دې ناوړه پدیدې څخه ځانونه وژغورو او په ژوند کې مو له بېوزلۍ سره مخ نه شو، نو اړینه ده چې د مخنیوي لاندې لارې چارې یې تر سره کړو:

مالي مدیریت زده کړئ: د دې لپاره چې وکولای شئ له خپلو پیسو څخه مو په ښه ډول ګټه پورته کړئ او بې ځایه لګښت و نه کړئ لازمه ده چې د مالي مدیریت اړوند کتابونه ولولئ.

په یاد ولرئ چې په بې ځایه څېزونو د پیسو لګول مو د راتلونکې لپاره د سپما برخه زیانمنوي او تاسو د مفلسۍ لارې ته برابروي.

خپل میاشتني لګښتونه مو اټکل کړئ: د هرې میاشتې په سر کې مو ټول لګښتونه اټکل کړئ او دا معلوم کړئ چې په روانه میاشت کې څومره لګښت ته اړتیا لرئ. دا چاره ستاسو سره د دې مرسته کوي چې د روانې میاشتې تر پایه مو د خپلو مالي چارو مدیریت په ښه ډول سره تر سره کړئ.

یوازې اړین توکي وپېرئ: له اړتیا پرته څېزونه هېڅکله مه پېرئ. د نړۍ په کچه پېژندل شوی اقتصاد پوه وارن بافت وایي:

"که نن مو هغه څېزونه و پېرودل چې اړتیا ورته نه لرئ، ډېر ژر به هغه څېزونه هم و پلورئ چې اړتیا ورته لرئ".

اړتیاوې او غوښتنې مو معلومې کړئ: په ژوند کې د اړتیاوو او غوښتنو پېژندل تر ټولو اړینه چاره ده. که مو دا چاره تر سره کړه، کولای شئ چې په دې وسیله خپلې پیسې په ډېره ښه توګه مدیریت کړئ.

هغه توکي چې اخلئ نومونه یې له ځان سره نوملړ کړئ: وړاندې له دې چې له کوره تر بازاره لاړ شئ، په کور کې مو د ټولو هغو توکو نوملړ برابر کړئ چې غواړئ ویې پېرئ. که مو دا چاره تر سره کړه ډاډمن اوسئ چې پیسې به مو په ښه ډول مدیریت کړئ او هېڅ داسې کوم اضافي توکی به وا نه‌خلئ چې هغې ته اړتیا و نه لرئ او هغه تاسو له بېوزلۍ سره مخ کړي.

له ستونزو سره مقابله وکړئ: ستونزې انسان کمزوری کوي، مه پرېږدی چې دا چاره تاسو هم کمزورئ کړي، ناهیلي او اندېښنې نه یوازې دا چې ستونزې نه حلوي، بلکې تاسو له نورو زیاتو ستونزو سره هم لاس او ګرېوان کوي.

د دې لپاره چې پردغو ستونزو کې بریالي پاتې شئ په کار ده چې له هغو کسانو سره سلا مشوره وکړئ، چې په ژوند کې بریالي دي او ژوند یې ښه پر مخ روان دی.

پور مه اخلئ: د ورځنیو لګښتونو لپاره مو پور مه اخلئ. څېړنو ښودلې ده چې د پور پیسې د هغو پیسو په پرتله چې په زیار سره مو ګټلې دي بې زړه سوي لګول کېږي. نو د همدې لپاره له چا پور مه اخلئ او د پور اخیستلو پر ځای په کار کولو فکر وکړئ، ترڅو له اقتصادي ستونزو څخه خلاص شئ.

روغتیا مو تر هرڅه غوره وبولئ: د کار و بار د پرمختګ لپاره روغتیا تر ټولو اړینه ده. ځینې کسان به مو لیدلي وي چې په کار و بار کې دومره بوخت وي چې آن خپل ځان او روغتیا ترینه هېره شوې وي. همدا لامل شوی چې ځینې کسان په بېلابېلو ناروغیو اخته کېږي او دا چاره دېته لاره هواروي چې ګټلې پیسې یې پر خپلې روغتیا ولګوي او له اقتصادي ستونزو سره یې مخ کړي.

سرچینې:

1 - A way to reduce poverty that's so simple, it just might work/ World Economic Forum https://www.weforum.org/agenda/2017/03/a-way-to-reduce-poverty-that-s-so-simple-it-just-might-work/

2 - https://yaraan.com/broke-life/

له مفلسۍ د ځان ژغورلو ۹ لارې چارې/ **احمد فرهاد توتاخیل**

نیروی کار با گذشت زمان دیجیتلی می شود

مؤسسات و سازمانهای منطقه و جهان تلاش دارند که سیستم های قدیمی و میراثی خود را به سیستم های پیشرفته دیجیتل تغییر دهند، تا در این عرصه بتوانند تحولات زیادی را به میان آورند.
آگاهان امور میگویند که هدف از انتقال نیروی کار به فناوری دیجیتل دیگر گونی تجارت و سیستم سازی میباشد.
قابل یادآوری است که فناوری نیروی کار دیجیتل در چند سال گذشته تحولات زیادی را بجا گذاشته است و با توسعه این امر، در ادارات و سازمانها تحولات زیادی به وجود خواهد آمد.
در طول دهه های اخیر، فناوری نوین با گسترش در بخش کسب و کار و دیجیتل شدن روزافزون، تأثیر قابل توجهی را بر فعالیت های اقتصادی بجا گذاشته است و به طور پیوسته ماهیت پروسه های تولیدی و زندگی روزمره ما را تغییر داده است.
یک سروی مقطعی که در سال ۲۰۱۶ میلادی انجام شده، نشان میدهد که دربرابر ترویج این فناوری بعضی از چالشها نیز موجود میباشد که با رفع آن پیشرفت‌های زیادی را شاهد خواهیم بود.
مشکلات فرهنگی و رفتاری، عدم درک روندهای دیجیتل، کمبود نیروی کاری سیستم‌های دیجیتل، عدم هماهنگی در ساختار سازمانی از جمله چالشهای اند که در برابر انتقال به فناوری نیروی کار دیجیتل قرار دارند.
در عصر حاضر مؤسسات مالی برای پیش برد کارهای خود به این فناوری رو آورده و همواره در تلاش اند تا در بخش مربوطه افراد شایسته را تربیه نموده و به این وسیله در توسعه این خدمات کار نمایند.
تا حال بانک DBS سنگاپور و یک تعداد از بانکهای دیگر نیز در این عرصه پیشتاز اند. امیدواری‌های وجود دارد که با توسعه این روند در بخش مالی و بانکداری پیشرفت‌های چشمگیری به وجود آید.
باید گفت که هدف از این روند آموزش‌دهی، جذب مشتریان و ارائه خدمات پیشرفته و مؤثر میباشد.

منبع:

The Bankers Magazine/ Jan 2020

د خلیج د سیمي هېوادونه، د مالي خدمتونو د تکنالوژۍ په برخه کې سیالي کوي

د خلیج د سیمي هېوادونه، د مالي خدمتونو د ټکنالوژۍ «Fintech» په برخه کې د یوې ګډې ستراتیژۍ په جوړولو کار کوي چې په دې سره به د خلیج د همکارۍ شورا په غړیو هېوادونو (بحرین، کویټ، عمان، قطر، سعودي عربستان او متحده عربي اماراتو) کې د مالي خدمتونو په برخه کې پراخ پرمختګونه رامنځته شي.

د دې ستراتیژۍ د جوړولو په پروسه کې د کریپټو کرنسۍ، آزادې بانکوالۍ، د مالي خدمتونو په برخه کې د مشورتي ادارو جوړېدل او د مالي خدمتونو د تکنالوژۍ په برخه کې د یو شمېر نورو پرمختللو سیستمونو رامنځته کېدل، شامل دي.

اټکل کېږي چې د مالي خدمتونو د دې تکنالوژۍ په برخه کې به تر ۲۰۲۸ زېږدیز کال پورې ۲ میلیارد ډالر پانګه اچونه وشي او له دې لارې به په راتلونکو لسو کلونو کې یوازې ۱۵۰ میلیون ډالر ګټه تر لاسه شي.

باید وویل شي چې د دې پروژې اصلي موخه په مالي برخه کې د ښو خدمتونو وړاندې کول او د نوښتونو رامنځته کول، ښودل شوي دي.

د دې پروژې مشري د اوس لپاره د متحده عربي اماراتو او بحرین پرغاړه ده، یاد دوه هېوادونه د خلیج د سیمې د همکارۍ شورا مخکښ غړي هېوادونه دي او په دې برخه کې یې مهم رول لوبولی دی.

د یادونې وړ ده چې د خلیج د سیمې د همکارۍ د شورا غړو هېوادونو له ۲۰۱۶ زېږدیز کال را په دېخوا په دې برخه کې خپلې هڅې پیل کړې دي او تر دې دمه یې د مالي خدمتونو په برخه کې زیات پرمختګونه هم کړي دي.

تمه ده چې د دې پروژې په پلي کېدو سره به د خلیج د سیمې پر هېوادونو سربېره د افریقا او جنوبي آسیا یو شمېر هېوادونه او یو شمېر نور نړیوال مارکېټونه هم ګټه پورته کړي.

سرچینه:

The Bankers Magazine/ Jan 2020

دیدار معاون دوم د افغانستان بانک از بانک مرکزی کمبوج

د افغانستان بانک در راستای تحکیم هرچه بیشتر نظام بانکی و مالی کشور، بهترین دستور العمل ها و شیوه ها مؤثر ملی و بین المللی را استفاده می نماید. این مطلب را محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک حین ملاقات و دیدار با مسئولان بانک کمبوج بیان داشت.

محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک و هیئت همراه در سفر رسمی که به کشور کامبوج داشتند، طی نشست های جداگانه با معاون بانک مرکزی کامبوج و مسئولان بخش های مختلف این بانک دیدار نمودند.

محترم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک و هیئت همراه در این سفر، ضمن تشریک دیدگاه و تجارب د افغانستان بانک در راستای تعیین سیاست ها و ابزار های پولی و استحکام نظام مالی و بانکی، از تشریک دیدگاه ها و تجارب کشور میزبان با د افغانستان بانک، قدر دانی نمودند.

محترم سم سنیسیت معاون بانک مرکزی کمبوج در کنار ستایش از دستاورد های فوق العاده د افغانستان بانک، تجارب خود را در رابطه با مدیریت سرمایه، مدیریت منابع بشری و توسعه بانکی با معاون دوم د افغانستان بانک و هیئت همراه اش شریک ساختند.

د صرافانو ټولنې له استازو سره د کرونا ویروس د مخنیوي په اړه غونډه

کابل، د ۱۳۹۸ کال د کب ۲۴ مه – د افغانستان بانک مسئولینو د صرافانو د سراسري ټولنې له استازو سره د کرونا یروس څخه د مخنیوي لپاره غونډه جوړه کړه.

په دې غونډه کې چې په همدې اړه د افغانستان بانک د پولي سیاست په لوی آمریت کې جوړه شوې وه د اسعارو په راکړو او ورکړو کې د کرونا ناروغی د ویروس د مخنیوي په اړه هر اړخیزه بحثونه وشول.

په دغه غونډه کې یادونه وشوه چې د کرونا ناروغی له ویروس څخه د مخنیوي په اړه باید د صرافانو او پېرودونکو د پوهاوی لپاره لازمې خبرتیاوې رامنځته شي او په دې اړه دې لازم تدبیرونه ونیول شي.

باید وویل شي چې په دې غونډه کې د صرافانو له لوري د بولی پر بندولو، د صرافیو په بازارونو کې د ګڼې ګوڼې په راکمولو، له عامې روغتیا وزارت سره په همغږۍ د هر ډول پیسو د ضد عفوني کولو، په آنلاین ډول د پیسو د لیلام (آکشن) ترسره کولو او د صرافۍ بازارونو ته د ورتلونکو پېرودونکو او صرافانو روغتیایي چک او کنټرول کولو په اړه خبرې وشوې.

د افغانستان بانک د شرعی نظارتی بورد غونده

کابل، د ۱۳۹۸ کال د مرغومې ۳۰ مه د اسلامی بانکداری او مالي خدمتونو د عمومي آمریت د شرعي نظارتي بورد غونډه جوړه شوه.

پدی غونډه کې د افغانستان اسلامي بانک د باور کارت محصول او د اعتبار لیک لاښود په اړه هر اړخیز بحثونه ترسره او په دې اړه لازمې پریکړې وشوې.

باید وویل شي چې په دې غونډه کې د اسلامي بانکوالی د پراختیا، تکافل، بیمې او یو شمېر نورو برخو کې د خلکو لپاره د آسانتیاوو په رامنځته کولو هم بحث او د نظرونو تبادله تر سره شوه.

د یادونې وړ ده چې په دې اړه جوړه شوې غونده کې د افغانستان بانک د شرعي نظارتي بورډ پر رئیس ښاغلي فضل الرحیم بصیرت سربېره د دې بورد غړو او استازو، د افغانستان بانک د اسلامي بانکوالی او مالي خدمتونو عمومي آمر ښاغلي دکتور محمد یوسف سلیم او د دې آمریت یو شمېر کار کوونکو هم ګډون کړی وو.

تدویر جلسه معلوماتی در مورد رسیدگی به شکایات مشتریان مؤسسات مالی

کابل، ۱۳ حوت ۱۳۹۸ – اولین جلسه معلوماتی رسیدگی به شکایات مشتریان که مطابق راهبرد ملی توسعه خدمات مالی اخیراً در چارچوب آمریت عمومی توسعه خدمات مالی قرار گرفته است، با اشتراک مسئولین مربوطه مؤسسات مالی افغانستان برگزار گردید.

در ابتدا، طی پریزنتیشنی پیرامون اصول و مفاهیم حمایت از حقوق مشتریان در سکتور مالی بحث گردیده و در زمینه برای اشتراک کنندگان معلومات لازم ارایه گردید.

متعاقباً محترم میرشکیب میر آمر عمومی توسعه خدمات مالی در رابطه به اهمیت حقوق مشتریان و نقش آن در جلب اعتماد مردم به سکتور مالی، بهبود کیفیت خدمات مالی، ارایه مسئولانه خدمات و رسیدگی به موقع به شکایات مشتریان توسط موسسات مالی صحبت نموده و از اشتراک کنندگان خواست تا موارد مربوط به حقوق مشتریان را به صورت جدی در موسسات مالی مربوطه خویش رعایت نمایند.

د مالي خدمتونو د پراختیا

د ملي ستراتیژۍ د پلي کېدو دویمه غونډه

کابل، ۱۳۹۸ کال د کب ۱۴ مه – د افغانستان بانک د مالي خدمتونو د پراختیا د لوی آمریت په مشرۍ د مالي خدمتونو د پراختیا د ملي ستراتیژۍ د څلورګوني ډلې دویمه غونډه جوړه شوه.

په یاده غونډه کې اړوندو ادارو ته د سپارل شویو دندو د پلي کېدو، په دې برخه کې د همغږۍ د رامنځته کولو او د کاري پلان د څرنګوالي په اړه خبرې اترې وشوې او د یادې موضوع په اړه لازمې پرېکړې ونیول شوې.

باید وویل شي چې د مالي خدمتونو د پراختیا د ملي ستراتیژۍ لومړۍ غونډه یوه میاشت وړاندې جوړه شوې وه چې په کې د اړوندو ادارو ترمنځ د دندو پر وېش او دغه راز پر یو شمېر نورو موضوعګانو خبرې شوې وې.

د یادونې وړ ده چې د مالي خدمتونو د پراختیا د ملي ستراتیژۍ د پلي کېدو په دې ډله کې د افغانستان بانک د یو شمېر اړوندو ادارو پر استازو سربېره د مالیې، اقتصاد، کلیو د پراختیا، اوبولګولو او مالدارۍ وزارتونو او بانکونو د ټولنې استازي شامل دي.

له کرونا ویروس څخه د ځان ساتنې په اړه د پوهاوی غونډه

په کرونا ویروس داخته شوي کس نښې

د کرونا ویروس د خپرېدو او پرې د اخته کېدو د مخنیوي لپاره باید څه وکړو؟

کابل، ۱۳۹۸ کال د کب ۱۳ مه – د افغانستان بانک د بشري سرچینو لوی آمریت د یاد بانک د کارکوونکو لپاره کرونا ویروس څخه د ځان ساتنې په اړه د پوهاوی غونډه جوړه شوه.

په دې غونډه کې د افغانستان د بیمې شرکت د روغتیایي ټیم له لوري د کرونا ویروس په اړه معلوماتي پریزینټیشن وړاندې شو او د غونډې ګډونوالو ته له دې ویروس څخه د ځان ساتنې د لارو چارو په اړه هر اړخیز معلومات ورکړل شول.

باید ووېل شي چې دا ویروس په ۱۹۶۰ زیږدیز کال کې د لومړي ځل لپاره کشف شوی دی او په دې وروستیو کې د یاد ویروس نوې بڼې او خپرېدو په نړیواله کچه اندېښنې را پارولې دي.

د دې ویروس لومړی پېښه د چین هېواد په وهان ښار کې ولیدل شوه او ډېر ژر یې د نړۍ یو شمېر نورو هېوادونو ته لاره وکړه.

په افغانستان کې تر دې مهاله د دې ویروس یوازې یوه مثبته پېښه ثبت شوې ده.

پاتې دې نه وي چې د افغانستان بانک هڅه کوي چې د خپلو کارکوونکو لپاره له کرونا او داسې نورو بېلابېلو ساري ناروغیو څخه د ځان ساتنې، ژغورنې او مخنیوي په اړه د پوهاوی غونډې جوړې کړي.

د نړۍ هغه شرکتونه چې په کلني ډول تر نورو زيات عوايد لري

په دې مقاله کې د هغو نړيوالو شرکتونو په اړه معلومات وړاندې کيږي چې په کلني ډول د نړۍ د نورو شرکتونو په زيات عوايد تر لاسه کوي.

دا چې دا شرکتونه کوم دي؟ کلني عوايد يې څومره دي؟ په کومو هېوادونو کې دي او څومره کارګران لري دلته يې لاندې ولولئ:

۱. والمارټ شرکت: دا د نړۍ تر ټولو هغه لوی شرکت دی چې په کلني ډول د خپلو توکو د پلور له کبله زيات عوايد ترلاسه کوي. دا شرکت د امريکا په متحدو ايالتونو کې دی او په ۱۹۶۲ زېږديز کال کې د سام والتون په نوم د يو کس له لوري رامنځته شو.

په والمارټ شرکت کې دا مهال دوه ميليونه او درې سوه زره کارکوونکي په دندو بوخت دي. دا شرکت د امريکا پر متحدو ايالتونو سربېره د نړۍ په ۱۵ هېوادونو کې هم ۸۵۰۰ څانګې لري او په يادو هېوادونو کې په بېلابېلو نومونو فعاليتونه تر سره کوي.

د دې شرکت کلنی عايد ۴۸۵،۸۷۳ ميليون ډالره کېږي. بايد وويل شي چې ياد شرکت په يادو شويو هېوادونو کې د سوپرمارکيټونو او هايپر مارکيټونو څنځيري لړۍ لري.

۲. سټيټ ګريډ کارپورېشن: دا په نړۍ کې په کلني ډول د زيات عايد د تر لاسه کولو دويم لوی شرکت دی، خو د برېښنايي وسايلو د توليد او په دې برخه کې د اړوندو خدمتونو د وړاندې کولو په برخه کې د نړۍ لومړی لوی شرکت شمېرل کيږي.

د دې شرکت مرکزي دفتر د چين په پيکينګ کې دی چې په ۲۰۰۲ زېږديز کال کې جوړ شوی دی. په ياد شرکت کې ۹۲۶،۰۶۷ کسانو پر دندو بوخت دي او کلنی عايد يې ۳۱۴،۱۹۹ ميليون ډالرو ته رسېږي. دا شرکت د چين پر هېواد سربېره په ايټاليا، استراليا، فليپين او برازيل هېوادونو کې هم فعاليت لري.

۳. ساينوپيک ګروپ: دا شرکت هم په چين هېواد کې دی. د تيلو، ګازو او نورو نفتي توکو په برخه کې فعاليتونه تر سره کوي.

د دې شرکت کلنی عايد ۲۶۷،۵۱۸ ميليون ډالرو ته رسېږي چې ياد شرکت ته يې د زيات عايد د ترلاسه کولو له کبله په نړيواله کچه دريم لوی مقام ورکړی دی، خو په چين کې په کلني ډول د زيات عايد د ترلاسه کولو له کبله دويم لوی شرکت دی. بايد وويل شي چې په دې شرکت کې ۷۱۳،۲۸۸ کسان پر دندو بوخت دي.

۴. د چين د تيلو ملي شرکت هم په ياد هېواد کې د لويو عايداتي شرکتونو له ډلې شمېرل کيږي. د دې شرکت کلنی عايد ۲۶۲،۵۷۳ ميليون ډالرو ته رسېږي چې ياد شرکت ته يې په نړيواله کچه څلورم ځای ورکړی دی.

دا شرکت په ۱۹۸۸ زېږديز کال کې د چين حکومت په پانګه

اچونه رامنځته شوی دی چې د تیلو او ګازو په برخه کې سوداګري کوي. دا شرکت د چین سربېره په تایلند، کاناډا، پیرو او ایران هېوادونو کې هم فعالیت لري. په دې شرکت کې ۱،۵۱۲،۰۴۸ کسان په دندو بوخت دي او د نړۍ ۳۰ لوی شرکتونه چې د تیلو او ګازو د راسپړنې په برخه کې کار کوي کنټرولوي.

۵. ټویوټا: دا شرکت په کلني ډول د زیاتو عایداتو د ترلاسه کولو له کبله د نړۍ پنځم لوی شرکت دی. دا کمپنۍ د موټرونو د تولید په برخه کې کار کوي او شاوخوا ۳ سوه زره کارکوونکي په کې په دندو بوخت دي.

د ټویوټا کمپنۍ په جاپان هېواد کې ده او د دې هېواد د لویو عایداتي کمپنیو په سر کې ولاړه ده. یادې کمپنۍ تر دې مهاله ۴۰ میلیون بېلابېل ډوله موټرونه تولید کړي دي او کلنی عاید یې ۲۵۴،۲۹۴ میلیون ډالرو ته رسېږي.

۶. فلوکس واګن: دا شرکت په کلني ډول د زیاتو عایداتو د ترلاسه کولو له مخې شپږم لوی شرکت دی. دا شرکت په جرمني هېواد کې دی او کلني عایدات یې ۲۴۰،۲۶۴ میلیون ډالرو ته رسېږي.

دا شرکت په ۱۹۳۷ زېږدیز کال کې د برلین په ښار کې جوړ شو او دا مهال شاوخوا ۶۰۰ زره کسان په کې په دندو بوخت دي.

۷. رویال داچ شل: دا شرکت د هالنډ په هېواد کې دی چې په ۱۹۰۷ زېږدیز کال کې د یاد هېواد په لاهه کې رامنځته شو، دا مهال د نفتو او ګازو د راسپړنې او انرژۍ د تولید په برخه کې کار کوي.

په دې شرکت کې ۸۹ زره کسان په دندو بوخت دي چې په کلني ډول ۲۴۰،۰۳۳ میلیون ډالر عواید ترلاسه کوي. دا د زیات عاید د لرلو له مخې د نړۍ اووم لوی شرکت ګڼل کېږي. رویال داچ شرکت په ورځني ډول ۳.۷ میلیون بشکې تیل تولیدوي او د نړۍ په ۷۰ هېوادونو کې فعالیت لري.

۸ – د برکشایر هاتوې شرکت: دا شرکت په امریکا کې دی. کلنی عاید یې ۲۲۳،۶۰۴ میلیون ډالرو ته رسېږي او شاوخوا ۳۶۷،۷۰۰ کسان په کې پر دندو بوخت دي. دا شرکت د نړۍ په نورو لویو شرکتونو کې هم ونډه لري او یو شمېر نورو شرکتونو مالك هم دی چې په نړیواله کچه د زیات عاید د ترلاسه کولو له کبله یې ۸ لوی مقام خپل کړی دی.

۹. د اپل شرکت: دا شرکت په کلني ډول د زیاتو عوایدو د ترلاسه کولو له مخې د نړۍ نهم لوی شرکت دی. دا شرکت په کلني ډول ۲۱۵،۶۳۹ میلیون ډالر عواید ترلاسه کوي. په دې شرکت کې ۱۱۶،۰۰۰ کسان په دندو بوخت دي چې د نړۍ د ۲۲ هېوادونو په ۵۰۰ څانګو کې فعالیتونه تر سره کوي.

دا شرکت په ۱۹۷۶ زېږدیز کال کې رامنځته شوی دی چې د معلوماتي تکنالوژۍ په برخه کې کار کوي. د دې شرکت عمده تولیدي وسایل آیپډ، آیمک او آیفون دي چې د هرې ورځې په تېرېدو سره یې پېرودونکي مخ په زیاتېدو دي.

۱۰. اکسان موبېل: د زیات عاید د ترلاسه کولو له مخې د نړۍ لسم لوی شرکت دی. دا شرکت د امریکا په متحدو ایالاتونو کې دی چې د نفتي موادو د تولیدولو او راسپړلو په برخه کې کار کوي. په دې شرکت کې ۷۲۷،۰۰ کسان پر دندو بوخت دي او په کلني ډول ۲۰۵،۰۰۴ میلیون ډالر عواید ترلاسه کوي.

ژباړه: حسیب الله نوري د افغانستان بانک د نشراتو څانګې لوی آفیسر

سرچینې:

1. RICHEST COMPANIES IN THE WORLD 2019 TOP 10 REVENUE
2. https://naijaquest.com/richest-companies-in-the-world/
3. https://www.bourseiness.com/38745/10-great-companies

عوامل عمدهٔ کاهش و افزایش تقاضا برای کالاها

تقاضا عبارت از تمایل خریداران به خرید کالاهای مورد نیاز آنها می باشد. طوری که تقاضا کننده پول داشته و توانایی یا قدرت خرید کالا را داشته باشد و به همین ترتیب تقاضا کننده یا خریداران می توانند به خرید کالا ها در بدل قیمت های متفاوت بپردازند. این برنامه در علم اقتصاد عموماً بصورت ریاضی نشان داده شده و تقاضای یک خریدار را برای یک کالای مشخص بررسی می نماید.

مفهوم تقاضا یکی از مهمترین سنگ بناهای تحلیل اقتصادی است. در یک زمینه اقتصادی، تقاضا نه تنها به عنوان مقادیر تقاضا شده، بلکه به عنوان منحنی تقاضا نیز در نظر گرفته می‌شود. منحنی تقاضا مقدار کالا یا خدمتی است که در هر قیمت کالای مورد تقاضا واقع می‌شود.

قانون تقاضا مشهورترین قانون در اقتصاد است که اغلب اقتصاددانان نیز بیشترین اطمینان را نسبت به آن دارند.

بناءً می‌توان ادعا کرد که تقریباً تمام عمارت اقتصاد، بر این قانون بنا شده است.

قانون تقاضا بیانگر اینست، زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای آن کاهش یافته و زمانی که قیمت یک کالا کاهش می‌یابد، تقاضا به آن افزایش پیدا می کند.

اقتصاد دانان به این متیقن هستند که قانون تقاضا همیشه برقرار بوده و حتی در این مورد غیر اقتصاد دانان نیز شک ندارند که قانون تقاضا همیشه برقرار است و در واقع با شیوه تفکر هر انسان گره خورده است.

دلیل اصلی این که اقتصاددانان شک »

ندارند که قانون تقاضا همواره برقرار است، این است که قانون متذکره حتی برای غیراقتصاددانان نیز کاملاً قابل فهم است. در واقع قانون تقاضا با شیوه تفکر و زبان ما در مورد امور روزمره تنیده شده است.

بطور مثال، وقتی که می گوئیم کالایی لیلام شده است، هدف ما از آن این نیست که فروشنده قیمت آنرا افزایش داده است، بلکه ما می دانیم که فروشنده بخاطر کاهش تقاضا برای کالایش قیمت آنرا کاهش داده، این امر خود بخود بیان کننده همان قانون تقاضا است. گرچه تا به حال اقتصاددانان به استثنا های این قانون برخورد نکرده اند، اما بسیاری از فعالان بازار و غیر اقتصاددانان با بعضی استثناهای در این مورد برخورد داشته اند. آنها در این مورد بطور نمونه از آب یادآوری می نمایند. آنها می گویند، زمانی که قیمت آب افزایش می یابد، مقدار مورد تقاضای آب کاهش نمی یابد.

در حقیقت قانون تقاضا به این معنا نیست که در صورتی که قیمت یک کالا افزایش یابد، تقاضای آن کالا نیز باید به همان نسبت کاهش یابد. اقتصاد دانان کاملاً این حقیقت را پذیرفته اند که تقاضای کالای که قیمت اش بالا رفته کمی کاهش یابد تا قانون تقاضا بر قرار بماند، اقتصاد دانان در مورد یاد شده، این واقعیت را کاملاً پذیرفته اند و معیاری را برای تغییر تقاضا در نتیجه تغییر قیمت را کشش تقاضا تعریف کرده اند.

از طرف دیگر بعضی اقتصاد دانان به این نظر اند که تنها قیمت نیست که مقدار تقاضا را تحت تأثیر قرار می دهد، بلکه درآمد نیز بر تقاضا تأثیر گذار است. همان طوریکه درآمد واقعی افزایش می یابد، مردم از قسمت بیشتر از کالا ها خرید می نمایند.

در قانون تقاضا همگام با افزایش سطح قیمت ها مصرف کننده از میزان تقاضای خود می کاهد و در این مورد رابطه معکوس بین قیمت و مقدار تقاضا به وجود می آید.

عوامل عمده تأثیر گذار بر تقاضا عبارت از قیمت، تعداد مصرف کننده گان در بازار، درآمد پولی خریداران، سلیقهٔ مصرف کننده گان و ...، می باشند.

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

۱- Demand Definition - Investopedia ، Microeconomics ، Economics ، https:// www.investopedia.com

Demand is an ، ۴ سرطان ۱۳۹۸ economic principle that describes consumer willingness to pay a price for a good or service.

۲- أحكام البيع والشراء - موضوع أحكام شرعية ، https://mawdoo3.com

۱۳۹۷ جدی ۱۹ ، أحكام البيع والشراء . تعريف البيع والشراء . آداب البيع والشراء . المراجع أحكام البيع والشراء يشترط فى البيع أن يكون فيما يعدّ مالاً فى الشرع، وأن...

۳- افزایش تقاضا برای خرید دلار با نگرانی از شیوع ویروس جدید ۳۲۲۶۱۳-اف... ،بخش-اقتصاد-در-رسانه-ها-۶۷ ، https:// www.eghtesadnews.com

نظریات موافق و مخالف در مورد رشد جمعیت

در مجموع دو نوع نگرش که عبارت از نگرش مثبت و نگرش منفی می باشد، در مورد رشد جمعیت وجود دارد. در این مورد توماس مالتوس نظریه منفی دارد، او می گوید رشد جمعیت از طریق قانون باز دهی، نزولی بوده و رشد اقتصادی را مختل می سازد.

توماس مالتوس در مورد می گوید در صورت عدم پیشرفت علمی و فنی در بخش های مختلف زراعت و رشد جمعیت، بخاطر فزونی نرخ رشد جمعیت بر نرخ تمرکز سرمایه سود کاهش پیدا می کند و در این صورت اقتصاد در وضعیت عدم امکان افزایش تولید قرار می گیرد. او به این باور است که جهت دستیابی به رشد اقتصادی باید رشد جمعیت را کنترول و به تأخیر انداخت.

در واقع آنهایی که معتقد به کنترول جمعیت می باشند، می گویند: جمعیتی که یک متغیر طبیعی است باید با متغییر های غیر طبیعی هماهنگ گردد، در حالیکه آمار تجربه حکم می کند که اقتصاد باید با جمعیت هماهنگ گردد تا سیاست های مناسب اقتصادی تحقق یابد.

در مقابل، نظریه فلپس وجود دارد که بر اساس نظریه او رشد اقتصادی تابع مستقیمی از نرخ رشد جمعیت است. به نظر او بسیاری از اثرات مثبت افزایش جمعیت مانند افزایش تقاضای مؤثر، کاهش دستمزد و افزایش احتمال ظهور افراد نخبه مربوط به افزایش تعداد افراد خانوار است.

در این سیستم، افزایش جمعیت از دو طریق زمینه ساز رشد اقتصادی می گردد. یکی از طریق افزایش عرضه نیروی کار ساده و دیگر از طریق افزایش نیروی کار متخصص در قالب سرمایه انسانی و ...، به میان می آید.

در مقابل عدهٔ به این نظر اند که اگر به این موضوع بطور عمیق بنگریم در می یابیم که بسیاری از اثرات مثبت رشد جمعیت مانند افزایش تقاضای مؤثر، کاهش دستمزد، افزایش ظهور افراد نخبه مربوط به افزایش تعداد افراد خانوار می باشد. در این مورد اگر به پائین آوردن سن ازدواج اکتفاء کنیم، سیر افزایش و رشد جمعیت بسیار کند شده و در آیندهٔ نزدیک متوقف و حتی منفی خواهد شد.

در مقابل، طرفداران رشد جمعیت به این باور اند که افزایش جمعیت نه تنها عامل منفی برای رشد اقتصادی و رفاه جامعه محسوب نمی گردد، بلکه خود یگانه عاملی برای تقویت رشد و افزایش رفاه و درآمد جامعه می گردد.

از نظر آنان در یک گروه بزرگتر جمعیت، احتمال خوبی های بیشتر وجود دارد، زیرا در میان جمعیت بزرگتر گروه های محققان و دانشمندان بیشتر شکل می گیرد. در نتیجه ظرفیت و توان جامعه در ابداع انواع علوم مطابق روز با گذشته زمان بالارفته و از این طریق درآمد سرانه نیز افزایش می یابد. جمعیت بیشتر بطور اوسط دارای افراد نخبه شده و توانایی خلق ایدهٔ بیشتر و عالی تر را نیز دارند.

در نتیجه، افزایش و رشد جمعیت منجر به بهبود تکنالوژی شده و عامل مهمی برای رشد اقتصادی میگردد. افزایش جمعیت در سنین کار موجب بهتر شدن افزایش عرضهٔ نیروی کار گردیده و با افزایش آن رقابت در بازار کار، نرخ دستمزد ها کاهش می یابد و به تبع آن سطح اشتغال و تولید افزایش یافته و در نهایت سبب افزایش رشد اقتصادی می شود.

با افزایش جمعیت، تمایل به افزایش سرمایه انسانی، پس انداز، کار آیی نیروی کار و سرمایه گذاری از سوی افراد جامعه نیز بیشتر می گردد. از طرف دیگر رشد جمعیت اثر بسیار مهم و مناسبی بر روی تقاضا برای سرمایه گذاری داشته و بهبود استندرد زندگی نیز متناسب با رشد جمعیت افزایش می یابد.

از طرف دیگر بر اساس رشد جمعیت، انتظارات تجاری بر اساس موقعیت آیندهٔ تقاضا شکل گرفته و روحیهٔ خوشبینی در اقتصاد حاکم می گردد. در چنین حالت به علت اینکه معمولاً تقاضا افزایش یافته و کمبود تقاضا همزمان از بین می رود.

اما این موضوع در دوران کاهش جمعیت معکوس می باشد، یعنی تقاضا کمتر از چیزی است که انتظار می رود. هر چند این وضعیت در دراز مدت از بین میرود، ولی ممکن نتایج اولیهٔ ناشی از تغییر جمعیت از افزایش به کاهش بسیار فاجعه آمیز باشد. در چنین حالت باید گفت که تقاضای سرمایه به تعداد مصرف کننده گان، یعنی حد اوسط مصرف و حد اوسط دورهٔ تولید ارتباط دارد.

افزایش ورشد جمعیت موجب افزایش بیشتر در تقاضای سرمایه شده، در صورت وضعیت مطلوب در اقتصاد، حرکت درآمد از قشر ثروتمند به دست کم درآمد تعلق می گیرد که این حالت سبب ایجاد شکوفایی در اقتصاد می گردد. در اقتصاد دانش محور مُدرن، رشد متوازن جمعیت بیشتر از اینکه به درآمد سرانهٔ و رفاه عمومی صدمه بزند، به آن کمک می کند. بطور خلاصه می توان گفت که جمعیت یک منبع فنا نا پذیر است که می تواند نقش اساسی را در تحقق برنامه های اقتصادی و اجتماعی کشور ها ایفاء نماید.

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

۱- World population growth is expected to nearly stop-1 b Pew ... worlds-population... ‹ 2019/06/17 ‹ fact-tank ‹ https://www.pewresearch.org

۲-دائرۀ الموارد البشریة www.hr.rak.ae

جمیع الحقوق محفوظة لدائرة الموارد البشریة . رأس الخیمة. الموقع الالکترونی بإدارة دائرة الموارد البشریة رأس الخیمة. آخر تحدیث للموقع:۹/۰۳/۲۰۲۰

۳-نظرسنجی درباره اعتراضات: اکثریت ناراضی اند، ۳۱ درصد اصلاح را ... ‹ iran-42984288 persian ‹ https://www.bbc.com

۱۳۹۶ سلواغه ۱۸

ګرانو هېوادوالو!

ملي بيرغ، ملي سرود او ملي پيسې زمونږ د ملی ارزښتونو له ډلې څخه دي

اطلاعیۀ د افغانستان بانک

به تعقیب اطلاعیه قبلی؛ د افغانستان بانک یک بار دیگر به اطلاع هموطنان عزیز می رساند که تعدادی از افراد در مرکز و بعضی از ولایات هنوز هم تحت نام تجارت آنلاین فورکس به معاملات مالی اقدام می نمایند. د افغانستان بانک تا اکنون به هیچ فرد یا شرکتی جواز فعالیت آنلاین فورکس را صادر ننموده و در این زمینه تمام فعالیتها غیر قانونی می باشد. از اینکه داد و ستد با چنین افراد و شرکت ها عاری از خطر نبوده و زیان های مالی را برای هموطنان ما به بار می آورد، از هموطنان عزیز جداً تقاضا می نمائیم تا از انجام معاملات با چنین افراد و شرکت ها خودداری نمایند.

د افغانستان بانک در تلاش است تا افرادی که چنین فعالیت ها را راه اندازی می نمایند، شناسایی نموده و به ارگانهای عدلی و قضایی معرفی نماید.

بانک

ماهنامهٔ د افغانستان بانک

سال سیزدهم شماره ۱۵۳، حوت ۱۳۹۸

افغانۍ د هېواد دودیزې پیسې او زموږ د ملي هویت نښه ده او په ټولو افغانانو پورې تړاو لري. راځئ چې یو بل سره لاس په لاس د هغه په کارونه او خوندي ساتنه کې ډېره پاملرنه وکړو څو د افغانیو بانکنوټونو د ژر زړیدو مخه ونیول شي.